

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE FYSIEKE LEEFOMGEVING DORDRECHT D.D. 2 JUNI 2021

Vergaderkamer 3

Voorzitter: dhr. Soy

Commissiegriffier: dhr. Den Boer

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Barone (inspreker)

Dhr. Van Blerck (inspreker)

Dhr. Chapel (CDA)

Dhr. Van der Graaf (Beter Voor Dordt)

Dhr. Gündogdu (Beter Voor Dordt)

Dhr. Jansen (PvdA)

Dhr. Hartog (PVV)

Mevr. Klein-Hendriks (ChristenUnie-SGP)

Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)

Dhr. Kuhlmann (VVD)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Noldus (VVD)

Dhr. Oostenrijk (CDA)

Dhr. Steegh (inspreker)

Dhr. Stolk (VSP)

Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Timmer (GroenLinks)

Dhr. Tutupoly (Beter Voor Dordt)

Dhr. Val (inspreker)

Dhr. Verbakel (inspreker)

Portefeuillehouders: wethouder P. Sleeking, wethouder M. Stam, wethouder R. van der Linden.

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Goede avond dames en heren. Welkom bij de commissie fysiek. En ik verander even mijn achtergrond. Yes dat is beter. Welkom bij de commissie fysieke leefomgeving van woensdag 2 juni 2021. Ik zie een van de insprekers in het scherm. Het is gebruikelijk dat u uw camera uitzet en pas weer aanzet als u het woord krijgt. Dank u wel. Voor het verslag vraag ik de commissiegriffier om de namen op te noemen van de mensen die in deze vergadering aanwezig zijn. Daarvoor geef ik het woord aan Mark den Boer. Ga je gang Mark.

De heer Den Boer: Goede avond. In de vergadering zijn aanwezig de heer Timmer van GroenLinks, de heer Hartog van de PVV, de heer Chapel van het CDA, de heer Van der Meer van GroenLinks, de heer Tutupoly van Beter voor Dordt, de heer Kleinpaste van Gewoon Dordt, de heer Gündogdu van Beter voor Dordt, mevrouw Klein-Hendriks ChristenUnie SGP, de heer Jansen Partij van de Arbeid, de heer Struijk ChristenUnie SGP, wethouder Van der Linden, de heer Stolk van de VSP, de heer Noldus VVD, de heer Soy de voorzitter van vanavond, en de heer Oostenrijk van het CDA. En dan heb ik ze allemaal gehad ja

De voorzitter: Dankjewel Mark. Dan kom ik bij de vaststelling van de agenda. De agenda zoals die digitaal voorligt. Kan de commissie instemmen met de huidige agenda? Ik kijk in de chat. En ik zie niemand daarop reageren. Dan ga ik verder. Volgende agendapunt, mededelingen. Er zijn vooraf geen mededelingen aangemeld. Ik zie de heer Kleinpaste. Had u iets voor de agenda of voor de mededelingen? Meneer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter...

De voorzitter: U valt weg meneer...

De heer Kleinpaste: '...'. Ik hoor een echo in mijn...

De voorzitter: Ja uw verbinding is denk ik niet optimaal. Want ik hoor u alleen maar...

De heer Kleinpaste: Hoort u mij nu?

De voorzitter: Meneer Kleinpaste, ik kreeg net een melding, mijn verbinding is ook erg slecht. Schrijft iemand in de David Timmer in de chat. Ik hoop dat dat... Anders ga ik alvast even naar de heer Sleeking, die steekt zijn hand op. Meneer Kleinpaste, wij wachten heel even totdat u weer verbinding heeft. Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja dank u wel voorzitter. Niet aangekondigd, maar misschien toch wel nuttig om mee te delen dat de aanbesteding van het plan rond Vlijweide dat daar iets mis is gegaan in de aanbesteding. Dat betrof het maximale plafond van de aanbesteding waardoor wij gedwongen zijn om Europees te gaan aanbesteden. Daar komt binnenkort een raadsinformatiebrief over naar de raad. Maar ik weet niet zeker of dat volgende week al lukt. En ik heb liever niet dat u het uit de krant moet vernemen. Dus vandaar alvast deze vooraankondiging.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Sleeking. Dan probeer ik nog een keer de heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Dank u wel voorzitter. Ik hoop dat ik nu verstaanbaar ben.

De voorzitter: Ja dit is beter.

De heer Kleinpaste: Mooi dank u wel. Ja ik had op zich kan ik wel instemmen met de agenda. Maar ik wilde er wel bij opmerken dat ik de agenda van deze en volgende week

wel mager vind. Terwijl de termijnagenda redelijk bezet is. Dus ik maak me wel zorgen over de agendering. Dat wou ik minimaal even opgemerkt hebben.

De voorzitter: Oké dank u wel meneer Kleinpaste. Dat de griffier die luistert mee, dus dat punt nemen we mee. En nog even toch ter aanvulling, uw verbinding is toch niet zo optimaal als dat ik dacht. Dus misschien dat u kunt proberen met die meerdere laptops die die vaak daar heeft staan. Meneer Sleeking, uw handje die zie ik nog in beeld. Als u uw handje nog even wilt uitzetten dan komt die niet de hele tijd in beeld. Dank u wel. Meneer Kleinpaste, het zou wel handig zijn, want u heeft ook een vraag aan het college, als u toch even kijkt naar uw verbinding.

2. Vaststellen besluitenlijst adviescommissie van 18 mei 2021

De voorzitter: Dan ga ik naar de volgende agendapunt. Vaststellen van de besluitenlijst van de adviescommissie 18 mei jongstleden. Er zijn vooraf geen wijzigingsvoorstellen ingediend via de mail. Kan de commissie instemmen met de besluitenlijst? Daarvoor kijk ik even in de chat. Als er niks verschijnt dan ga ik daar vanuit. Er verschijnt niks in de chat, dus de besluitenlijst van de adviescommissie 18 mei hebben we hierbij vastgesteld.

3. Vragen aan het college

De voorzitter: Ga ik door naar de volgende agendapunt. Vraag aan het college. De heer Kleinpaste dan sla ik u heel even over. Geef ik u even tijd om nog even te kijken naar uw verbinding. Dan ga ik eerst naar de heer Van der Meer van GroenLinks. En de heer Van der Meer heeft vragen aangemeld over de verkeerssituatie op de Marisstraat. De heer Van der Meer, u heeft het woord.

De heer Van der Meer: Dank u wel voorzitter. Naar aanleiding van een drietal ongevallen op de kruising van de Willem Marisstraat en de Jozef Israëlstraat in de afgelopen maand, 12, 18 en 27 mei, heb ik de volgende vragen aan het college. Heeft het college kennis genomen van deze ongevallen en het daardoor veroorzaakte letsel? Vijfjarig mensen is gewond en de materiële schade. Twee, zijn er op deze kruising sinds de afsluiting van de Jacob Marisstraat voor het autoverkeer richting Brouwersdijk meer incidenten geweest? Drie, kunt u de stelling van de buurtbewoners bevestigen dat er op deze locatie vaak te hard wordt gereden? Dat is een gebied met 30 kilometerzone. Maar vaak zou er harder dan die 30 kilometer en ook harder dan veilig is worden gereden volgens buurtbewoners. Vier, is het aantal en de aard van de incidenten in elk geval in de periode sinds de afsluiting van de Jacob Marisstraat niet zodanig dat de kruising zou moeten worden opgenomen in de lijst van de verkeersgevaarlijke situaties? Zo nee, waarom niet? En zo ja, hoort hij dan bij de twintig belangrijkste verkeersonveilige situaties? Zo nee, waarom niet? En ten slotte, overweegt los daarvan het college snelheidsbelemmerende maatregelen of andere veiligheid bevorderende maatregelen op deze locatie? Dank u wel.

De voorzitter: Ja voordat ik het woord aan wethouder Rik van der Linden ga geven, volgens mij zag ik hem zojuist in beeld. Dus ik ga er vanuit dat hij er is. Het zijn heel

wat vragen. Dus mijn vraag voordat de heer Van der Linden begint aan zijn beantwoording of dat hij het beknopt kan beantwoorden. En als dat meer tijd vergt zou het misschien verstandiger zijn om deze vragen schriftelijk te stellen. Want het waren heel wat vragen. De heer Van der Linden, zijn deze vragen beknopt te antwoorden of vraagt het om een...

De heer Van der Linden: Ik ga mijn best doen. Ik hoor mezelf nu ook terug.

De voorzitter: Ik zet mijn microfoon even uit. Misschien dat dat helpt.

De heer Van der Linden: Even kijken of het helpt. Ja dat helpt, dank. Ik ga ze even per stuk langs. Wij hebben kennis genomen inderdaad van deze ongevallen. De tweede vraag is nou zijn die zijn er sinds de afsluiting meer ongevallen geweest? Jacob Marisstraat in 2009 is die afgesloten. Tussen 1 januari '14 en 1 juni dit jaar hebben er vijf ongevallen registratie plaatsgevonden waarvan dus drie in de afgelopen maand. Dat is wel bijzonder. En van voor '14 kunnen wij niks zien. Dus op zich hangen deze ongevallen niet samen met de afsluiting 2009. Drie, wordt er vaak te hard gereden? Nou de normsnelheid is 30. En dan heb je als 85% van de weggebruikers daaraan houdt dan heb je een veilige weg volgens de inzichten van de politie. Nou in principe wordt er veel rond die 30 gereden. Gemiddeld voor de maanden januari tot april '...' 85 rond de 36 kilometer per uur. Dat is iets te hard en natuurlijk zijn er ook uitschieters. Nou zou die op de weg zou deze weg dan op de lijst van verkeer onveilige plekken moeten worden opgenomen? Die lijst hebben we in '19 opgesteld. En we hebben expres voldoende budget overgehouden om flexibel te zijn als het gaat om nieuwe plekken. We hebben inmiddels wel overleg ook met enkele wijkbewoners over de verkeersonveiligheid van deze straat. Hij zou net niet of net wel in de top twintig horen. Op basis van de huidige ongevallen. Maar we hebben wel het contact met de buurt. En dat was vraag zes, zijn er overwogen we maatregelen? Jazeker, die overwogen wij. Moeten even kijken wat we kunnen doen. Want je kan niet zomaar overal drempels neerleggen. Want dat heeft met trillingen te maken enzovoorts. Maar we zijn aan het kijken samen met een aantal bewoners wat voor maatregelen denkbaar zijn. Net binnen de tijd denk ik voorzitter.

De voorzitter: Ik had u geen tijd gegeven. Maar het is goed. Het is goed als de heer Van der Meer ook kan leven met de beantwoording. Uw microfoon staat uit. Maar ik zag al een duim de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja ik ben tevreden met de beantwoording van de heer Van der Linden, dank u wel.

De voorzitter: Beide heren bedankt. Dan ga ik nog een keer naar de heer Kleinpaste. Dan hoop ik dat de verbinding het doet. En dan zet ik wederom mijn microfoon even uit. Meneer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja dank u wel voorzitter. Ik hoop dat het werkt allemaal. Het staat hier goed ingesteld. Dus ik hoop dat het goed gaat. Ik had een vraag aan het college over de oranjerie op het terrein van '...' daar heeft Gewoon Dordt in het verleden al vaker aandacht voor gevraagd. En onze vragen op dit moment zijn, wanneer is er een

concreet voorstel vanuit '...' te verwachten? Waarom is nu het wachten nog precies zo? Want het was eigenlijk al aangekondigd. En wat kan het college doen om het herstel van dit monument te bevorderen en het bespoedigen? En wanneer verwacht u dat dit projectje eindelijk zal zijn afgerond?

De voorzitter: Dan kijk ik even in de richting van de wethouders die aanwezig zijn. Wie vanuit het college zou deze vragen kunnen beantwoorden? De heer Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, ik weet niet of college Stam ook aanwezig is of dat hij nog...

De voorzitter: Nee wethouder Stam is vanavond niet in deze vergadering aanwezig.

De heer Sleeking: Oké. Ja ik '...' verschillende varianten in beeld geweest voor deze oranjerie. Hij zou in eerste instantie verplaatst gaan worden naar het Weizigtpark en daar een horecafunctie krijgen. Vervolgens kwam de discussie op gang rondom de locatie van Woonbron zelf. Die zouden ze willen afstoten en dan zou die in handen van de gemeente komen conform oude contracten. Vervolgens kwam daar een initiatief van HVC doorheen fietsen die de oranjerie wilde gaan gebruiken als een soort van tussenstation voor de warmte voor het warmtenet. Ik moet echt even nagaan wat nu de actuele stand van zaken is, want ik ben het zicht ook een beetje kwijt. Want A kwam het voor rekening van Woonbron, en de tweede variant kwam het voor rekening van HVC. Maar wie het nu echt gaat betalen en ervoor gaat zorg dragen dat laat ik nog even op papier zetten.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Sleeking. Uw verbinding is helaas toch nog slecht, maar ik heb u horen zeggen dat u de beantwoording afwacht. Dan gaan we dat zo...

De heer Sleeking: '...' geluid als meerdere microfoons aan staan.

De voorzitter: We gaan erop letten. Mijn microfoon stond net uit, maar we gaan erop letten. Uw vragen worden schriftelijk beantwoord en we zullen daarop moeten wachten. Dank u wel wethouder Sleeking. Er zijn voor de rest geen vragen aan de college aangemeld. Tenzij er iemand nog een brandende vraag heeft dan geef ik daar een kleine mogelijkheid toe. En als dat niet de heer Jansen van de PvdA en daarna wil ik toch doorgaan met de volgende agendapunt. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja ik had op zich wel een vraag aangemeld. En die heeft de griffier geadviseerd om naar de termijnagenda te plaatsen. Maar volgens mij geven we gewoon zelf aan of wij een vraag willen stellen.

De voorzitter: Gaat uw gang meneer Jansen, wie weet.

De heer Jansen: Ik de PvdA wilde graag aan het college vragen of ze op korte termijn een presentatie kunnen organiseren over de stand van zaken van het V&D-pand en de plannen de huidige plannen daarmee. Dit naar aanleiding van een bericht in de pers onlangs hierover.

De voorzitter: Oké op zich een duidelijke vraag. En er was net ook een klacht dat de vergaderingen niet voldoende gevuld waren, dus we gaan het zien. Misschien dat er vanuit het college een beantwoording of dat mogelijk is.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, ik wil met alle plezier aan de initiatiefnemers en de eigenaar van het V&D-complex de vraag voorleggen of zij op dit moment een presentatie aan de raad willen verzorgen. Ze hebben dat natuurlijk ook aan omwonenden gedaan. Dus die presentatie is beschikbaar. Is natuurlijk nog wel onderwerp van veel discussie. Moet ook nog wel worden beoordeeld verder. Dus in zoverre ook nog niet definitief. Dus ik stel voor dat we even zoeken naar een goed moment om die presentatie te laten verzorgen. En dat zullen we dan in overleg met de griffie laten inplannen.

De heer Jansen: Helder, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Sleeking. Dan hebben we hiermee alle vragen aan het college gehad. En dan gaan we door naar het agendadeel. Punt van orde, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja voorzitter, het lijkt mij dat mijn fractiegenoot David Timmer nauwelijks verbinding kan krijgen. Geldt dit probleem voor meer leden van de commissie? Want dat doet dan toch wel afbreuk aan de vergadering als dat het geval is. Zou u dat willen checken?

De voorzitter: Ik kijk even de griffier aan hoe we dat kunnen checken. We kunnen even kijken ook of vanuit elke fractie iemand aanwezig is. U had de aanwezigheidslijst doorgenomen. Missen we daar een fractie bij? Als jullie allemaal anders even meekijken dat '...' zien wij het niet zo. Ik pak even mijn pen erbij. Ja misschien kunnen we het inderdaad op die manier doen ook zoals de heer Noldus het doet. Als de fracties even kunnen aangeven welke fracties aanwezig zijn. VVD is aanwezig. Even in de chat. PvdA, CDA, PVV, CU/SGP, VSP, Gewoon Dordt, GroenLinks. Even snel ik mis Beter voor Dordt in dit overzicht.

De heer ...: Voorzitter, wij zijn gewoon aanwezig.

De voorzitter: Kijk dan had u wel even in de chat moeten reageren meneer Gündogdu. Dan gaan we verder. VVD is dus ook present. Eén, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen. En D66 tien, SP elf, Fractie Jager twaalf.

De heer ...: BvD was de eerst in de chat hoor.

De voorzitter: Oh dan heb ik niet goed gekeken, mijn excuus.

De heer ...: Ja voorzitter, opletten.

De voorzitter: Ja maar ik begon na de heer Noldus. Maar oké mijn fout, BvD was dus wel aanwezig en had de chat wel gebruikt. Dus samen met BvD één, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen fracties aanwezig. D66 tien, SP elf, Jager Fractie Jager twaalf.

Hoeveel fracties hebben we normaliter Mark? Twaalf. Dus dan zijn alle fracties behoudens D66, SP en Fractie Jager aanwezig. En die drie partijen die ik zojuist noemde die hebben zich vooraf al afgemeld. Dus alle fracties zijn afwezig. En dan hoop ik dat verbinding het ook doet. En dan gaan we toch verder. De heer Van der Meer, graag gedaan. Dus alle fracties zijn aanwezig, alleen hier en daar wat haperingen. En dan hoop ik dat die t.z.t. verholpen zullen worden. Dan gaan we door met de agendadeel. We beginnen het agendadeel met een inspreker op agendapunt 26. De heer Elio Barone namens stichting Leefwerf de Biesbosch. De heer Barone, bent u aanwezig? Kunt u uw camera aanzetten?

De heer Barone: Hier ben ik.

De voorzitter: Kijk de heer Barone is aanwezig. En is er klaar voor zo te zien. De heer Barone, u kent de spelregels. Vijf minuten en daarna kunnen de fractieleden vragen aan u stellen. En die vijf minuten ben ik wel voornemens om die ook echt te hanteren. Dus probeert u het alstublieft in die vijf minuten te doen. U krijgt het woord.

De heer Barone: Nou dat gaan we natuurlijk korter doen. Allereerst hartelijk bedankt. De griffie en ook u allen als fracties en het college. We staan voor een heel spannend moment. Leefwerf de Biesbosch begint echt vorm te krijgen en ja als prachtige bijvangst. Natuurlijk straks Back to the Rivers met Het Zwarte Zwaantje als een van de artiesten. En zo zie je maar zo'n burgerinitiatief begint met schepen, een haven, besluitvorming. En uiteindelijk gaat het leven. Maar we zijn er nog niet. We zijn halverwege. En u heeft vorig jaar in september een heel goed amendement aangenomen. Alleen helaas zijn wij ja samen met het college er nog niet in geslaagd om tot een gezamenlijke aanpak te komen hoe de tweede fase in het Wantij met daar de vijf ligplaatsen te realiseren is. En dus willen wij graag op dit moment aan u ons raadsvoorstel presenteren en ja met de griffie ook afgesproken van ja dat kan misschien als onderdeel als u dat als raad goedkeurt. '...' is het originele burgerinitiatief zes à zeven jaar geleden. Toen hebben we handtekeningen opgehaald. En ja noodgedwongen hebben we een knip gemaakt tussen fase één in de haven wat nu dus bijna klaar is, en fase twee in het Wantij. Of en dat is een andere weg naar Rome, maar die is er ook, dat enkele van de fracties ons raadsvoorstel opnemen als initiatiefvoorstel. Want het is een treintje. Een treintje van een aantal dingen die samenhangen. Op dit moment hebben wij een unieke kans om de waterbussteigers van de huidige waterbusexploitant over te nemen. Maar dat kunnen wij niet zonder uw besluit voor fase twee. Wij zijn geen handelaar. Wij gaan niet die steigers kopen om ze vervolgens te verkopen als we er geen bestemming voor hebben. Met uw besluit kunnen we ook een subsidie aanvragen bij de provincie om die steigers op te knappen en verder fase twee te realiseren. Daarnaast gaat volgend jaar of eind van dit jaar de kade bij de Biesboschhal ja gerestaureerd worden. Wordt breder en worden nieuwe faciliteiten gemaakt. Dus dat is een perfect moment om alles te koppelen. Maar dat kan niet zonder een heldere besluitvorming en ja ook in onderling overleg met enkelen van uw raadsleden werd duidelijk van ja het is een prachtig initiatief. Maar kom nu met een alles omvattend voorstel wat gewoon op alle punten een einde is in plaats van weer een vervolg. Nou dat hebben we gemaakt. Met medeneming van alle belangrijke belangen. Zoals bijvoorbeeld

het belang dat er ook ruimte moet blijven voor initiatieven in de Biesboschhal om iets met het water te doen. Nou natuurlijk houden we daar rekening mee. Want hoe meer er aangesloten wordt op het water bij elkaar hoe mooier het is. Het biedt ook een enorme kans voor verdere samenwerking bijvoorbeeld met stichting Dordt in Stoom om daarin ook de Leefwerf, het binnenvaartmuseum te koppelen. En natuurlijk ja want als je door je ogen heen kijkt dan zie je daar straks langs de Wantij een maritiem museum, maar dan veel gaver als in Rotterdam. Want er is echt wat te doen en mogelijk ook dus in samenhang met dus de Biesboschhal waar het binnenvaartmuseum uitgebreid gaat worden als een van de vijf projecten die is ingediend voor de Biesboschhal waar ze bij zitten gehonoreerd wordt door u als raad. Maar dan zijn wij er nog niet. Wij hebben echt een besluit nodig en eigenlijk is ons verzoek als het mogelijk zou zijn om voor het zomerreces een besluit te nemen ons voorstel en graag willen wij daarvoor aan u een presentatie geven op locatie bij de '...' hopelijk in zult stralend weer en dan ook uitleggen wat de bedoeling is. En misschien kijken of er nog hier en daar wat aanpassingen mogelijk zijn. Maar we hebben overal over nagedacht. Het was een enorme zoektocht. We zijn er heel trots op. En morgenochtend dan heeft u het. Dan stuur ik het naar u toe en naar de griffie. Tot zover. Hartelijk dank.

De voorzitter: Dank u wel meneer Barone. En uw verzoek voor een presentatie dat is ook door griffier genoteerd. Dus we kunnen even kijken wat hoe we u daarin kunnen tegemoet komen. Of dat er überhaupt behoefte voor is. Dus dat loopt. En dan kijk ik even in de chat of er vanuit de fracties nog vragen zijn aan de heer Barone. Een vraag van de heer Oostenrijk, CDA.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, wat verrassend was de nieuwe zaak rond de aanmeerkades van de waterbus. Die had ik nog niet op mijn netvlies. Kan de heer Barone dat wat nader aangeven? Want hoe ziet hij dat? Gaan die dwars op de kade liggen aangemeerd liggen of hoe merkt dat precies?

De voorzitter: De heer Barone.

De heer Barone: Ja heldere vraag. Eerlijk gezegd ja even een schets van de situatie Aquabus die de waterbus op dit moment exporteert stopt ermee per 1 januari. Dan neemt Blue Amigo het over en die heeft haar waterbussen straks nieuwe waterbussen in Zwijndrecht in de Schokhaven. Daarmee blijven achter de steigers de algemene voorzieningen die de waterbus nu heeft. En wij willen die dus naar de overkant verslepen. Enerzijds eerst opknappen. En anderzijds in fase twee bij de Leefwerf analoog na uw aangenomen amendement langs de kade aan de Biesbosch daar het tweede gedeelte met de vijf ligplaatsen realiseren. Met ja die materialen. Zodat we het hergebruiken. Dat het een goede bestemming krijgt, het wordt ook upgegrade, betere loopvlakken bijvoorbeeld. Maar daar hebben we wel een subsidie voor nodig van de provincie. Maar we kunnen daarmee vooruit. En we zouden ook bijvoorbeeld die steigers los kunnen koppelen bij een evenement als Dordt in Stoom. En dan naar hun toe kunnen slepen. En dat scheelt hun bijvoorbeeld aan steigerhuur al 2500 euro. Dus het wordt ook multifunctioneel. En de samenwerking wordt sterker. Dus ik hoop dat ik hiermee de vraag helder beantwoord heb. En in het raadsvoorstel daar staan ook verschillende

indelingen. En de afwegingen die we hebben gemaakt. Dus daar zitten ook plaatjes bij die ik nu nog niet wil laten zien. Want heeft genoeg op de agenda.

De heer ...: Ja dat staat er. Alleen de behoefte is wel erg sterk om '...' wel te zien dan wel na vanavond om zicht te krijgen wat dus die laten we zeggen die verhuiscyclus gaat worden. En wat dat betekent voor de ligging van die aanlegplaatsen. Ook in relatie tot dat dispuut wat we hebben gelezen in de memo van de wethouder rond waarschijnlijk rond die drie schepen die dan tussen de Biesboschhal en de Prins Hendrikkade of Prins Hendrikbrug komen te liggen. Ja dus ik heb sterk de behoefte om daar meer inzicht in te krijgen en wat mij betreft ga ik graag in op een presentatie ter plaatse.

De heer Barone: Dat gaan we doen. Zeker.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn nog een aantal andere fracties die een vraag hebben. De heer Struijk.

De heer Struijk: Had dezelfde vraag.

De voorzitter: Oké die valt af. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter dank u wel. Nou de heer Elio Barone uiteraard bedankt voor dit vurige pleidooi. Ik ben even benieuwd meneer Barone u geeft aan nou we staan klaar voor fase twee van het burgerinitiatief. En ik ben even benieuwd vanuit onze fractie waar zou ik bespeur ook enige vorm van twijfel, waar zou die twijfel vandaan komen. Heeft u signaal opgevangen dat de gemeente dan wel de gemeenteraad niet of niet die medewerking zou willen verlenen? Waar zit hem zeg maar die dat kleine heikel punt waarvan u zegt van nou daar twijfel ik nog even? Ik ben wel even benieuwd.

De voorzitter: Meneer Barone.

De heer Barone: Ja het is een ingewikkelde gebiedsontwikkeling. En weer is ons opgevallen dat er erg veel geluisterd wordt naar OCW De Werven die niet eens beseffen wat een enorme verrijking het voor het gebied is dat hier een museumhaven is met hele unieke schepen. Uw amendement is dus geïnterpreteerd en dat staat ook in het raadsvoorstel heel duidelijk beschreven op zijn meest minieme wijze. Waarbij we een meter of 50 gekregen hebben om vijf ligplaatsen te plaatsen. Dat kan natuurlijk nooit. Dat is onmogelijk fysiek. Maar dat kan ook niet de bedoeling zijn van uw aangenomen amendement. En we hebben ook heel duidelijk stap voor stap met heel veel plaatjes erbij inzichtelijk gemaakt van hoe wij het hebben geïnterpreteerd. En waarmee dus zeggen, de kansen liggen hier. We hebben ook natuurlijk met Rijkswaterstaat al een jaar of vier contact en dat verandert ook steeds omdat het project Stadswerven nou zeer recent liet weten van ja we gaan die kade vervangen. Dat is afgelopen lente geweest. Ja die tekeningen die waarbij een kade bijvoorbeeld breder wordt hebben grote gevolgen op wat we aan ruimte hebben op het Wantij. Dus daarin zit twijfel. En we zijn er dus niet uitgekomen. U kunt de memo ook lezen van de wethouder. Het is een heel goed gesprek geweest. Maar ja we hebben echt armslag nodig. En armslag van u als raad net als de vorige keren. Dus dat is eigenlijk twijfel. We willen heel graag, we staan echt klaar. De

vrijwilligers ja die vinden het fantastisch. Maar ja, zonder heldere besluitvorming en ook met een paar losse eindjes van fase één kunnen we de Leefwerf niet als succesvol burgerinitiatief afsluiten. Dus vandaar ons voorstel.

De voorzitter: Bedankt voor de toelichting. Ja helder, dank u wel. De heer Noldus, VVD.

De heer Noldus: Ja voorzitter, ook dank aan de heer Barone voor het inspreken. Twee vragen. De heer Barone gaf aan dat het een burgerinitiatief is. Maar of we er ook dat het wellicht door raadsfracties als initiatief ingediend zou worden. Ik ben even benieuwd, is het nu de bedoeling dat we een burgerinitiatief vanuit uw kant ontvangen of volgt er een voorzet daartoe? En de tweede vraag die ik heb is en die zou ik gelijk willen stellen, die gaat in op de u noemt de subsidie vanuit de provincie. U gaf ook aan duidelijk dat u voor het reces een besluit nodig heeft van deze raad. Is dat besluit voorwaardelijk voor het krijgen van een subsidie? Of moet ook de subsidie al voor het reces toegekend zijn? Hangt het een met het ander samen?

De heer Barone: Ja de vraag is volgens mij deels al beantwoord. Het is inderdaad zo dat de subsidie die kunnen we aanvragen na het zomerreces. En daarbij is een positief besluit van de raad ja dat is natuurlijk leidend. Als wij als uw raad besluit bijvoorbeeld het niet te doen heeft het eigenlijk geen zin om een aanvraag te doen. Er is vorig jaar een aanvraag gedaan voor subsidie. Maar toen is er voor de provincie gevraagd aan de gemeente van joh wanneer zijn deze plannen uitvoerbaar? Nou toen zei de gemeente ja daar zijn we nog mee bezig, dat is nog niet precies duidelijk. Nou nu wordt de kade aangepakt. Nu is dat moment daar. Dus nu klopt het in de tijd ook. Vandaar dat nu de kans plus het feit dat we nu het unieke aanbod hebben om die steigers te her te gebruiken. En het andere is een procedurele vraag. Uitgebreid contact gehad met uw griffier Mark den Boer. En hij zei van ja we moeten kijken wat het snelste is. Aangezien de tijd dringt. En dat heeft ermee te maken dat wij natuurlijk heel erg gepuzzeld hebben zeker de laatste weken nog om tot een juiste indeling te komen met alle belangen die de laatste week ook nog ontwikkeld zijn. Ja dan is het misschien langdradiger om het als burgerinitiatief te behandelen. En dan zou het dus mooi zijn als enkele van uw fracties het als initiatiefvoorstel overnemen. Omdat dat het proces versnelt. Omdat ik begreep dat een burgerinitiatiefvoorstel misschien twee keer behandeld moet worden in de commissie. Wat ons betreft is dat niet nodig want het is een heel helder voorstel. Maar als dat procedureel zo moet dan komen misschien gewoon tijd te krap bij het zomerreces. Dus vandaar.

De voorzitter: Helder. Meneer Noldus, voor u ook helder. Oké dank u wel. Dan hebben we hiermee alle vragen oh nee de heer Van der Meer die zie ik nog in de chat. De heer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Meneer Barone, heb ik het nou goed begrepen dat u morgen zei u geloof ik met nadere detaillering en een concreet voorstel komt? Oké, ik zie u knikken. Dat is voor mij een duidelijk antwoord. En dat leidt mij tot een suggestie in de richting van de commissie namelijk om dat even af te wachten voordat wij over de afhandeling van uw brief en het memo aan de gemeenteraad wachten. Want dan weten we waar we over praten. Dank u wel.

De voorzitter: Oké uw vraag werd knikkend beantwoord. Dan hebben we hiermee dan toch echt alle vragen gehad aan de heer Barone. En dan kunt u straks bij punt agendapunt 26 kunt u kijken wat u met dit agendavoorstel wilt doen. En dan ga ik nu beginnen aan de lijst met nieuwe behandelvoorstellen. De heer Barone, ik wil u uiteraard bedanken voor uw inbreng. En ik denk dat we elkaar spoedig weer zullen spreken. Dank u wel. Mijn excuus dat ik u was vergeten te bedanken. Maar ik ga nu ga ik inhoudelijk verder met de nieuwe behandelvoorstellen. Het zijn er heel wat en ik ga alleen stilstaan bij de nieuwe behandelvoorstellen waar vooraf al inbreng op aangeleverd via de griffier.

4. Vaststellen Regionale energiestrategie 1.0 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan begin ik bij agendapunt 4, het vaststellen regionale energiestrategie 1.0. Dat is een raadsvoorstel. En daar zijn wat technische vragen over. Oh nee, de griffier die heeft er opmerkingen bij geplaatst. Technische vragen ook over de transitie, visie warmte, kunnen nog tot en met vrijdagochtend worden ingediend. Dus dat wordt geen verzoek vanuit de fracties maar een aanvulling vanuit de griffier dat er nog technische vragen gesteld kunnen worden over dit punt.

9. Vaststellen Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En dan kom ik bij agendapunt 9, vaststellen gemeentelijk rioleringsplan 2021-2025. Daar had de fractie VVD een vraag bij. Althans die hebben daar een politieke vraag aan toegevoegd. Wie mag ik vanuit de VVD het woord geven over dit punt? De heer Noldus.

De heer Noldus: Ja dat ben ik. '...' gedeelte aangekomen graag de politieke vraag aan willen voegen, is het voorgesteld gemeentelijke rioleringsplan voldoende adequaat tegen wateroverlast in onze stad? Onder andere in de Indische buurt?

De voorzitter: Oké uw politieke vraag is helder. En dan gaan we kijken of dat er ook fracties zijn die dit agendapunt zouden willen bespreken. Ik kijk in de chat.

De heer Noldus: Ja voorzitter, als ik mag. Want ik begreep van dat was inderdaad ons voorstel wat u begreep. Maar ik begreep vandaag van de commissiegriffier dat het behandeladvies sowieso al is om het te bespreken in de commissie.

De voorzitter: Ik zie het hier staan. Mijn excuses, inderdaad. Het behandeladvies is inderdaad ter bespreking agenderen. In combinatie met de raadsinformatiebrief, beantwoorden motie over de Hemelwater.

De heer Noldus: Ja dat betreft dan 9 en 10. Dank u wel.

De voorzitter: Ja dus dat daar wordt u al in voorzien. En uw aanvullende politieke vraag die staat genoteerd.

De heer Noldus: Dank.

11. Raadsinformatiebrief over communicatie bij implementatie grondstoffenplan 2021-2030 - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Oké dan gaan we naar agendapunt 11, raadsinformatiebrief over communicatie bij implementatie en grondstoffenplan 2021-2030. Daar zou Beter voor Dordt een procesvoorstel over willen doen. De heer Gündogdu denk ik. Ja.

De heer Gündogdu: Ja inderdaad voorzitter, bedankt. Voorzitter, we hebben kennis genomen van deze brief. En we willen een procesvoorstel doen in deze commissie en ook richting het college. Het gaat namelijk om het volgende. De nieuwe manier van grondstoffen ophalen dat is relatief nieuw. En er komt een evaluatie in 2023. Maar vanwege toch wel geluiden vanuit de stad lijkt het ons heel handig en zeker ook de moeite waard om een soort tussenevaluatie in 2022 dus pak hem beet over een jaar te houden. Zodanig dat we kunnen weten wat het eerste jaar heeft opgeleverd. En daar waar mogelijk ook enige bijsturing nodig is. Ook in de communicatie richting de stad. Dus dat is een voorstel die we richting deze commissie en überhaupt richting het college willen doen.

De voorzitter: Dank u wel meneer Gündogdu. Een of andere manier stoort uw microfoon. De het verzoek vanuit Beter voor Dordt, ik kijk even de griffier aan. Ik denk dat we dat aan het college kunnen voorleggen.

De heer Gündogdu: Ja is mijn boodschap doorgekomen voorzitter?

De voorzitter: Ja uw boodschap is doorgekomen. Ik was even met de griffier aan het overleggen en Mark den Boer knikt dat we uw verzoek aan het college zullen doorspelen. Ja?

12. Raadsinformatiebrief over ontwikkelingen wooncomplex kavel 2F op het Leerpark - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 12. Raadsinformatiebrief over ontwikkelingen wooncomplex kavel 2F op het Leerpark. Wederom Beter voor Dordt, de heer Gündogdu u heeft het woord.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter dank u wel. Rondom ontwikkeling 2F, wij hebben diverse presentaties gehad. We hebben het proces de afgelopen nou ja pak hem beet anderhalf jaar goed gevolgd. Maar in de tussentijd zijn er wat ontwikkelingen geweest. Met name de rol van griffiers met binnen de exploitatie van het geheel. Dus wij zouden het enorm waarderen als er een actuele situatie richting de commissie komt rondom betrokkenheid van zowel griffiers als Jan Snel, ontwikkeling van Jan Snel. En de participatie met de omgeving of de nieuwe bewoners. Dat zouden wij enorm waarderen. Dus dit is meer een oproep richting het college om ons nader te informeren als commissie.

De voorzitter: Wederom een verzoek aan het college. Ik weet niet kan er misschien iemand uit het college al reageren op deze twee verzoeken of moeten we wachten op de heer Sleeking, wethouder Sleeking?

De heer ...: Ja voorzitter, het lijkt mij goed dat college Peter Heijkoop dit verzoek oppakt. Want dit is wel heel erg specifiek zijn portefeuille. En dan krijgt u ook de meest actuele informatie.

De voorzitter: Ja en dus ook over het grondstoffenplan ging de heer Van der Linden wethouder Van der Linden. Het vorige punt. Was ook een verzoek aan het college.

De heer ...: Die heb ik dan gemist. Maar die heeft die ongetwijfeld gehoord.

De voorzitter: Het is evaluatie. Ja.

De heer ...: Voorzitter. Ik wil even reageren. Ja het hangt er een beetje vanaf denk ik wat u precies wil evalueren. Het lijkt mij altijd goed om te kijken hoe iets loopt. We zitten in '22 natuurlijk wel in de overgang van een oude naar een nieuwe raad. Dus moeten we even kijken wat een goed moment is. Misschien goed om daar nog eventjes met de heer Gündogdu over te hebben. En daar t.z.t. op terug te komen.

De voorzitter: Oké dank u wel. Ja meneer Gündogdu u wordt op uw wenken bediend. En dat wordt vervolgd.

14. Raadsinformatiebrief Uitvoering motie BVD/VVD M43 extra parkeerplaatsen Oudelandshoek - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Dan gaan we verder naar het volgende agendapunt. Dat is het agendapunt 14. Raadsinformatiebrief uitvoering motie BvD, VVD, motie 43 extra parkeerplaatsen Oudelandshoek. Beter voor Dordt en VVD hebben hier een behandelverzoek op ingediend. En ik geef Beter voor Dordt het woord en daarna VVD. En in de chat hebben ook al twee fracties om het woord gevraagd. De heer Tutupoly, Beter voor Dordt.

De heer Tutupoly: Ja de fractie van Beter voor Dordt heeft kennis genomen van de raadsinformatiebrief. Inzake de uitvoering motie extra parkeerplaatsen Oudelandshoek welke door Beter voor Dordt en VVD is ingediend. En door de raad met meerderheid van stemmen is aangenomen. De fractie van Beter voor Dordt is zeer ontevreden over de uitvoering van de motie en het behaalde resultaat van slechts vier extra parkeerplaatsen in bijna drie jaar tijd. En dat slechts in één straat van de wijk. Wat Beter voor Dordt betreft is hiermee geen uitvoering gegeven aan de motie. De motie was vrij duidelijk. Er dienen extra parkeerplaatsen te worden gecreëerd. En in het plan van aanpak diende ook duidelijk te worden opgenomen hoe de inbreng van bewoners kon worden gewaarborgd. Dit laatste is overigens anders dan dat het draagvlak diende te zijn bij bewoners. Zoals in de raadsinformatiebrief staat aangegeven. Wethouder, waar blijven deze extra parkeerplaatsen waar de raad nu opdracht toe heeft gegeven? Wanneer wordt invulling gegeven aan deze aangenomen motie? Voor de uitvoering van de motie

was een beperkt budget beschikbaar van 20.000 euro bij buurt. Het budget is grotendeels besteed aan plantenbakken, het veiliger maken van verkeer, onveilige situaties.

De voorzitter: De heer Tutupoly, ik ga u even onderbreken. Inderdaad in de chat krijg ik ook die opmerking. We zijn een nieuw behandelvoorstel aan het behandelen. Dat betekent dat u als fractie aangeeft of u het punt op de agenda wilt hebben om te bespreken. En als dat zo is met welke politieke vraag. En dit soort inbreng kunt u dan op het moment dat het inhoudelijk wordt besproken inbrengen. Dus het verzoek is van wilt u het bespreken? Daar heeft u via de mail van aangegeven dat u het wilt bespreken. Dan een vervolgvraag, met welke politieke vraag?

De heer Tutupoly: De politieke vraag daarbij zal dan zijn, hoe denkt het college om op een zo kort mogelijke termijn alsnog invulling te kunnen geven aan de aangenomen motie extra parkeerplaatsen?

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Die politieke vraag hebben we genoteerd. Dan kijken we even in de richting van de fractie VVD. Die heeft een aanvullende politieke vraag. De heer Noldus.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank. Vanuit ons de aanvullende politieke vraag, is er bij de aanpak van de parkeerproblemen in de Oudelandshoek tot nu toe steeds sprake van een eerlijk proces?

De voorzitter: Ja ook uw vraag staat genoteerd. Er waren nog twee andere fracties die het woord wilden voeren over dit behandelvoorstel. De heer Alexander Jansen.

De heer Jansen: Ja en ik zal ook gewoon kort houden met een politieke vraag. Doet de enquête recht aan de doet de vraagstelling in de enquête recht aan de opdracht van de commissie?

De voorzitter: Oké die staat ook genoteerd. En de heer Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Ja dank u wel voorzitter. Ja toch even een korte reactie op de politieke vraag die de heer Gündogdu naar voren bracht. Want strikt formeel is dat een vraag aan het college. Dus waarom moeten we daar als commissie over praten? Nou het lijkt me lastig. Dus die politiek vraag kan ik niet helemaal plaatsen als het gaan om een commissievergadering. Ik zou de commissie willen meegeven te waken voor te veel in de uitvoering en in details te schieten als we dit opnieuw agenderen. Ik ben het wel eens met het feit dat je naar het proces zou kunnen kijken. Om te zien of we daaruit kunnen leren. Maar laten we dan met elkaar wel de discipline betrachten dat we niet net gaan doen alsof we zelf de schop gaan doen en parkeerplaatsen gaan aanleggen, want dat is niet aan ons.

De voorzitter: De heer Tutupoly vanuit Beter voor Dordt, de heer Tutupoly ik zag ook uw handje. U heeft het woord.

De heer Tutupoly: Het gaat er niet om of wij zelf de parkeerplaatsen gaan aanleggen. Het gaat er wel om dat er een motie is ingediend die aangenomen is door de raad. En als we nu kijken zoals het proces nu gaande is en ook invulling gegeven wordt aan die motie, dan denk ik dat we de plank misslaan hierbij.

De voorzitter: Oké. Dan ga ik hem toch even voorleggen. Er zijn nu drie fractie die een politieke vraag hebben ingediend. We hebben vijf fracties nodig om het op de agenda te krijgen. De heer Kleinpaste, ik weet niet of ik u mag meerekenen. U had er wel een opmerking bij geplaatst maar VSP zie ik al voor dat is vier. Steun vanuit CDA, vijf we zijn er al. Tenzij er nog meer steun voor komt. Maar PVV zie ik ook al. Zes. Dus we hebben zes fracties. We hebben voldoende fracties om hem op de agenda te krijgen. Dus hij wordt geagendeerd. Ga ik verder naar de volgende waar vooraf opmerkingen over zijn geplaatst.

17. Beantwoorden artikel 40-vragen GroenLinks + D66 Islamitische begraafplaats – Antwoordbrief artikel 40/41

De voorzitter: En dat is agendapunt 17, beantwoording artikel 4-vragen GroenLinks plus D66 over islamitische begraafplaats. GroenLinks verzoekt deze antwoordbrief te bespreken. En Beter voor Dordt stelt voor deze aan te houden in afwachting van de aanvullende artikelvragen van Artikel 40-vragen van Beter voor Dordt. De vraag is, kunnen we de artikel 40-vragen aanhouden totdat er antwoorden zijn op de artikel 40-vragen vanuit Beter voor Dordt of wilt u hem nu al bespreken? Aanhouden CDA. Of ik geef eerst het GroenLinks het woord. Misschien dat GroenLinks de...

De heer ...: Ja nee dat is '...' is hetzelfde voorzitter als Beter voor Dordt hier vragen over heeft gesteld dan lijkt het mij goed om die antwoorden eerst af te wachten voordat we hier over de agendering spreken.

De voorzitter: Oké dan zijn we er zo sneller uit dat GroenLinks daar ook mee instemt. Dan gaan we agendapunt 17 even aanhouden en tegelijk met de artikel 40-vragen en de beantwoording daarvan vragen vanuit Beter voor Dordt en de beantwoording van het college gezamenlijk agenderen. Althans gezamenlijk voorleggen om te agenderen.

19. Brief namens actiecomité Noordendijk inzake een beter woon- en leefklimaat Noordendijk

De voorzitter: Agendapunt 19, brief namens actiecomité Noordendijk inzake een beter woon- en leefklimaat Noordendijk. Een behandeladvies wordt gevraagd om deze voor kennisgeving aan te nemen. En Beter voor Dordt verzoekt het college van de antwoordbrief aan het comité ook een afschrift aan de commissie te sturen. En daarmee denk ik dat Beter voor Dordt dan wil aangeven dat ze dit punt nog niet van de agenda willen afhaken. Klopt dat de heer Gündogdu?

De heer Gündogdu: Ja voorzitter graag. Bewoners hebben de moeite gedaan om een brief op te stellen wat ook richting de raad is gestuurd. En we zijn uiteraard benieuwd naar de reactie van het college. Dus we wachten graag de reactie van het college af.

De voorzitter: Mark, heb ik daar ook meerdere fracties voor nodig of kunnen we hem zo aanhouden? We kunnen hem zo aanhouden. Ik zie hier de heer Noldus in beeld. Gaat dat over ditzelfde agendapunt?

De heer Noldus: Nee voorzitter, ik had het in de chat eigenlijk over punt 16 en 18.

De voorzitter: Oké dan ga ik eerst even 19 afhandelen. 19 die wordt dus aangehouden waarbij de beantwoording van het college ook naar de fracties naar de gemeenteraad wordt toegezonden. En dan komt die wederom terug op de nieuwe behandelvoorstellenlijst. En 16 en 18 daar hebben we vooraf niks over binnengekregen. Vandaar dat ik hem had overgeslagen. Maar u heeft het woord over agendapunten 16 en 18 de heer Noldus.

De heer Noldus: Ja klopt voorzitter. Dank u wel. Voor beide stukken geldt, dus ik doe het even tezamen dat we aanvullende vragen volgens mij al hebben gesteld en anders volgen die ergens vandaag of morgen. Dus daar hebben we ook het verzoek om de huidige beantwoording nog even aan te houden en die samen te voegen met de beantwoording op de vervolgvragen. Dat geldt dus bij zowel 16 als 18.

De voorzitter: Oké. Bij het vorige punt had ik al begrepen dat als een fractie daarom vraagt dat dat wordt gehonoreerd dus ik had dat niet in de chat vragen aan andere fracties. Dus 16 en 18 worden even geparkeerd. En die komen ook later terug.

25. Bericht van de heer Schaap over parkeren Sterrenburg Noord

De voorzitter: En dan kom ik bij de laatste behandelvoorstel waar vooraf iets op is ingebracht. En dat is agendapunt 25, bericht van de heer Schaap over parkeren Sterrenburg Noord. Beter voor Dordt verzoekt het college de antwoordbrief aan heer Schaap ook een afschrift aan de commissie te sturen en deze te koppelen aan de eerdere brief vanuit Sterrenburg Noord. Waarop nog een reactie moet komen. Wederom hetzelfde, dus antwoord van het college ook naar de commissie. En tot die tijd aanhouden. En dan nog een keer terug laten komen als nieuw behandelvoorstel. Tenzij iemand daar een bezwaar tegen heeft. En dat is niet het geval. En de heer Van der Meer over 26.

De heer Van der Meer: Ja herhaling eigenlijk van wat ik al gezegd is in mijn vragen aan de heer Barone. De suggestie om ook deze even aan te houden tot de concrete voorstellen van de heer Barone binnen zijn. En dan te bekijken of we het willen bespreken of niet.

De voorzitter: Oké. Ja Alexander Jansen die is inderdaad in beeld. En mijn dat klopt meneer Jansen ja dank u wel. De heer Van der Meer, uw verzoek dat wordt ook gehonoreerd. Dus dit agendapunt 26 die wordt ook even aangehouden. Totdat daar meer informatie over bekend is. Dan hebben we hiermee alle nieuwe behandelvoorstellen gehad. Tenzij er iemand nog iets in de chat gooit. Maar dat is niet het geval. Nee.

27. Termijnagenda commissie Fysieke Leefomgeving

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 27, termijnagenda commissie fysiek. Kan de commissie zich vinden in de voorliggende termijnagenda? Er was eerder al vanuit de heer Kleinpaste, ik zie hem al in de chat weer, Kleinpaste u heeft het woord.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik hoorde bij de mededelingen meneer Sleeking zeggen dat er rondom Vlijweide misschien wat vertraging optreedt. zou het denkbaar zijn dat we het punt van de Wolwevershaven dan van september naar de datum van 7 juli trekken. Want ik vind dat dat agendapunt erg ver naar achteren is terechtgekomen. Ja ik heb al gezegd de druk op de termijnagenda is erg groot. En daardoor komen sommige onderwerpen heel ver naar achteren. En dat ja doen we onszelf aan. Maar daar moeten we wel serieus naar kijken.

De voorzitter: Ik keek terwijl u de vraag stelde in de richting van onze commissiegriffier. Ik geef hem even het woord om te kijken of het überhaupt mogelijk of handig is. De heer Den Boer.

De heer Den Boer: Ja dank u voorzitter. Is dan uw voorstel concreet om Vlijweide het bestemmingsplan iets op te schuiven. Want ik heb altijd begrepen, en anders kan denk ik de wethouder dat ook nog wel even aangeven, dat het bestemmingsplan en die aanbesteding in principe los van elkaar staan. Maar dat is even de vraag.

De heer ...: Ja voorzitter, dat klopt. Dus het bestemmingsplan heeft wel de voorkeur om dat gewoon te behandelen. En de aanbesteding ja die komt vanzelf met enige vertraging later terug.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Nou ja dat is helder. Dan moeten we dat zeker doen. Ik bedoel daar ga ik niet voor liggen. Blijft mijn vraag van is het denkbaar dat we het andere onderwerp eraan toevoegen, daar misschien iets grotere agenda van maken? Ik maak me echt ernstig zorgen over de werkdruk die we onszelf opleggen en de manier waarop we de termijnagenda vullen. En ja ik ben een beetje op zoek naar een oplossing daarvoor.

De voorzitter: Oké. Waarvan akte. En dan zullen we... Ja meneer...

De heer ...: Dus even het concrete voorstel van de heer Kleinpaste is dan om de Wolwevershaven nog toe te voegen aan de agenda van 8 juni of een andere agenda op korte termijn?

De heer Kleinpaste: 8 juni, 7 juni, maar om Wolwevershaven toe te voegen aan een agenda voor het reces.

De voorzitter: Oké. Dan gaan we dat zo voorleggen. Moeten we dat vanavond al voorleggen of doe jij dat schriftelijk Mark? Ja. Maar onze commissiegriffier die gaat daar

naar kijken en via de mail ontvangen we daar een voorstel voor. Dus daar hoeven we vanavond niet over te beslissen. Ik hoorde iemand. Nee. Oké.

28.Stand van zaken Moties

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 28 stand van zaken moties. Er zijn vooraf geen wijzigingsvoorstellen aangemeld. Kan ik concluderen dat de commissie akkoord is met het afvoeren van de motie waarbij afvoeren wordt voorgesteld. En dat de commissie kennis neemt van het overzicht? Als dat niet zo is dan verneem ik dat graag via de chat.

29.Stand van zaken Toezeggingen

De voorzitter: En anders ga ik door naar agendapunt 29. Stand van zaken toezeggingen. Hetzelfde. Daar zijn ook vooraf geen wijzigingsvoorstellen over aangemeld. Kan ik concluderen dat de commissie akkoord is met het afvoeren van de toezeggingen waarbij afvoeren wordt voorgesteld. En dat de commissie kennis neemt van het overzicht stand van zaken toezeggingen agendapunt 29. En anders verneem ik dat via de chat. Ik zie niks binnenkomen via de chat. Dus dan hebben we agendapunt 28 en 29 hiermee gehad.

30.Sprekersplein Regionale Energiestrategie 1.0 en Transitievisie Warmte 2021

De voorzitter: En dan komen we bij de inhoudelijke bespreking, althans het sprekersplein over de regionale energiestrategie 1.0 en transitiekader warmte 2021. Inwoners, bedrijven en organisaties hebben de mogelijkheid vanavond in te spreken over de RES 1.0 en de transitievisie warmte 2021. Beide documenten worden op 8 juni dus volgende week inhoudelijk in de commissie behandeld. Voor dit sprekersplein hebben zich vier sprekers gemeld. De heer Verbakel namens Drechtse Energie, de heer Val namens Drechtse Stroom, de heer '...' namens de akkerbouwers en de landbouwpolder van Dordrecht. En de heer Van Blerck namens Extinction Rebellion. Ik stel voor eerst de sprekers na elkaar aan het woord te laten. Ze hebben ieder vijf minuten. Daarna is er gelegenheid voor vragen vanuit de commissie aan de spreker. Ik begin met de heer Verbakel. De heer Verbakel, als u aanwezig bent wilt u dan even uw camera aanzetten? Ja. U bent aanwezig. Met een mooie achtergrond. De heer Verbakel namens Drechtse Energie. En u zal u richten op de energieopwekking neem ik aan. U heeft het woord. U kent de spelregels. U heeft wel vaker ingesproken. U krijgt vijf minuten de tijd. En dan is de volgende spreker aan de beurt. En nadat iedereen is geweest kunnen de commissieleden vragen aan u stellen. De heer Verbakel, u heeft het woord.

De heer Verbakel: Dankjewel. Geachte raad, raadscommissie. Uit alle rapporten over de opwarming van de aarde blijkt dat de urgentie voor maatregelen alleen maar groter wordt. Nederland en zeker onze regio lopen achter op door onszelf gestelde doelen. In dat licht is de doelstelling voor de grootschalige opwek in onze RES aan de voorzichtige kant. Een groot risico dat de maatregelen onvoldoende zijn, dat gevolgen daarvan dan schadelijk en kostbaar zijn. Voor burgers, hun woningen, de natuur, en alle publieke werken. Hoe kan dit? Is er dan zoveel weerstand onder de bevolking? Er is zeker

weerstand. Maar 70 tot 80% van onze inwoners vindt de energietransitie en klimaatdoelen belangrijk. 40% van de inwoners wil de komende drie jaar zelfs investeren in verduurzamingsmaatregelen van eigen woningen. Dit potentieel wordt volgens mij onvoldoende benut. Dit komt volgens mij omdat de plannen tot nu toe te veel van de overheid zijn, en te weinig van de burgers zelf. De RES 1.0 is een eerstvolgende stap om de regio klimaatneutraal te maken. Drechtse Energie werkt er graag aan mee om de huidige plannen uit te werken, te realiseren als ze tenminste haalbaar zijn. We dringen daarbij op aan dat zoals het in de RES staat om vast te leggen dat bij initiatieven minimaal 50% in handen komt van burgers. Wat ons betreft in handen van een coöperatie. Want daarmee wordt de maximale medezeggenschap geregeld. Het afgelopen jaar is onder moeilijke omstandigheden een participatieproces gevolgd. Door corona waren er echter flinke beperkingen. Daarom dringen wij erop aan de zoekgebieden die tijdens dit proces zijn afgevallen niet definitief af te schrijven. Denk daarbij vooral aan de windlocatie ten oosten van de A16. Er hebben geen persoonlijke gesprekken kunnen plaatsvinden of bezwaren reëel zijn of misschien kunnen we ondervangen. In de plannen van de regio wordt nu vooral ingezet op zoveel mogelijk zon. Voor de hele regio wordt zeer terughoudend omgegaan met windturbines. Maar voor energie continuïteit per dag en over het hele jaar heen is alleen zon onvoldoende. Bovendien zal het leiden tot hogere kosten. Zon is de opgewekte kilowattuur een stuk duurder, kost meer tijd en meer ruimte en daarmee subsidie. Het leidt tot hogere kosten voor het stroomnetwerk. Kortom, uiteindelijk wordt het duurder voor de burgers terwijl betaalbaarheid een van de centrale uitgangspunten is van de RES. Lees hiervoor de studie van Stedin '...' netwerkimpact van het huidige plan. Ook voor de gemeente Dordrecht als aandeelhouder van Stedin is een efficiënt gebruik van het netwerk van belang. Schrijf wind dus niet te snel af. Tot slot een aandachtspunt. Zorg zeker bij grotere projecten voor een goede natuurtoets. Soms is voor een burger iets een restreinte maar voor flora en fauna een belangrijk biotoop. Ik wacht op eventuele vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Verbakel. Ik klikte per ongeluk op de verkeerde knop. Vandaar dat u even op mij moest wachten. Mijn excuses. Ik ben keurig binnen de tijd. Dan gaan we door naar de volgende spreker. U bent al in beeld, welkom meneer Val. Meneer Val namens Drechtse Stroom. En u zal zich meer richten op '...'. De heer Val, u heeft het woord. Ook voor u geldt '...' vijf minuten.

De heer Val: Voorzitter, dank u wel. Geachte raadsleden, ik ben inderdaad Rien Val van stichting Drechtse Stroom. En ik wil graag in het verlengde van Willy Verbakel wil ik me inderdaad meer richten op isoleren en op de transitievisie warmte. Allereerst wil ik u nog de complimenten maken met toch indrukwekkende nota's die er liggen. Er ligt een zeker degelijk stuk werk voor beide nota's, En die transitievisie die geeft ons ook een goede kapstok om in te haken met onze eigen activiteiten en die beter af te stemmen op het werk van de gemeente en andere partijen. Tegelijk wil er toch wel een aantal opmerkingen nog over maken. We vinden het jammer dat de gemeente in de nota niet meer ambitie heeft getoond. En ik noem daarvan een voorbeeld. Tot 2040 dus in twintig jaar komt 60% van alle woningen aan de beurt om aangepakt te worden. Maar dat betekent dus dat in de laatste tien jaar nog 40% van de woningen alsnog aardgasvrij

gemaakt moeten worden. Wij denken eigenlijk dat die verdeling over die jaren anders zou moeten zijn. En wat ons betreft gaat het er ook niet om om in 2050 klaar te zijn met de gehele opgave. Maar de opgave is eigenlijk wel dusdanig urgent dat je eigenlijk zo snel mogelijk zoveel mogelijk zou moeten doen. Nu koersen we nog steeds af op de drie graden temperatuurstijging. De kans dat we die anderhalf die graad halen die we in Parijs hebben afgesproken die is eigenlijk vrij klein. Nou als ik daar nog iets op inzoom ook met de buurten, zeker in Dordt er ligt natuurlijk er zijn heel veel wijken die in die nota bestemd worden voor het warmtenet. Nou dat is een goede zaak, dat ligt er ook en dat moeten we vooral goed gebruiken. Maar er liggen bijvoorbeeld ook een aantal oranje licht oranje wijken aan de rand van de stad. En dat zijn best veel woningen. Die zijn eigenlijk aangewezen als laten we ze bestemmen voor nader onderzoek. En dan na 2040 dan weten we eigenlijk wat we daar precies gaan doen. Of misschien wel iets eerder, maar nu staan ze voor na 2040 om echt aan te pakken. Het zou natuurlijk mooi zijn om juist die woningen de bewoners in die wijken te stimuleren om zelf met plannen te komen. En dat kan op van alles zijn, warmtekracht, opslag. Warmte-koudeopslag heet dat, all-electric noem het maar. Maar zodat ook die woningen eigenlijk al eerder aan de beurt zijn. De technieken die zijn er. Dan wil ik graag ook net als Willy iets zeggen over het participatie bij het onderwerp. Dat is in het afgelopen jaar heeft dat bij deze onderwerpen helaas beperkt plaats gehad. En dat is eigenlijk ook heel logisch in die coronatijd. Er is een inderdaad een uitvoerige enquête geweest. En er is een goede informatiebijeenkomst geweest. Maar het zou mooi zijn om juist ook in de toekomst meer met de bewoners zelf in gesprek te gaan. En ze daarmee ook ja de ruimte te geven om zelf met oplossingen te komen, met vragen enzovoorts. Zodat ook alles wat uiteindelijk besloten wordt dat dat meer gedragen wordt door die bewoners. En uiteindelijk van die hele transitieopgave ligt vooral daar de opgave. Dus die techniek die is er eigenlijk in wezen al en die verbetert natuurlijk altijd nog wel. Maar in hoofdlijnen is die er. Maar juist die sociale opgave hoe krijgen we al die mensen mee, dat is een belangrijke opgave. In het verlengde daarvan ligt trouwens een beetje onder de druk van de RRE-regelingen zoals die werksubsidies wat ze nu hebben lijkt de aandacht een beetje uit te gaan naar vooral de kleinere maatregelen. Wat ons betreft zou het goed zijn als we dat stevig verschuiven juist naar de grote maatregelen. Waarbij we daadwerkelijk de woningen echt compleet gaan isoleren, ventileren enzovoorts. Nou naast de sociale en de technische opgave is er nog de financiële opgave. Ja eigenlijk daar is ook al heel veel over gezegd natuurlijk. Ja met ik zou u het in ieder geval zijn we heel blij dat de gemeente ook met een voorstel is gekomen om juist de financieringsproblemen voor lagere inkomens om daar om de mensen deze bewonersgroep een oplossing te bieden. Bovenop de fondsen die er landelijk zijn. Want we zien juist die fondsen die er landelijk zijn ook dat is al heel mooi. Maar heel veel mensen komen daar weer niet in aanmerking doordat ze geen voldoende leencapaciteit hebben. In die zin is het heel feit dat de gemeente daar ook met aanvullende voorstellen is gekomen. En we hopen ook dat dat fonds heel snel goed benut zal worden zodat het ja dat we daarmee ook weer veel mensen hebben geholpen. En tegelijkertijd we zien dat het fonds vrij beperkt van omvang is. Maar mochten we daar mocht het fonds geheel benut zijn dan hoop ik dat de gemeente in aanvulling daarop snel met nieuwe budgetten komt zodat er ook nog meer mensen geholpen kunnen worden. Hier wil ik het op dit moment bij laten. Dank u voor de gelegenheid.

De voorzitter: Dank u wel meneer Val. Iets over de tijd maar dat geeft niet. Dan gaan we door naar de volgende spreker. Dat is de heer '...' namens de akkerbouwers en de landbouwpolder van Dordrecht. De heer meneer Val als u even uw camera kunt uitzetten dan vraag ik de heer '...' om even zijn camera aan te zetten. Is de heer '...' aanwezig? De griffier schudt nee, maar volgens mij had hij zijn inbreng schriftelijk al gemaaild. Klopt dat? Ja. De inbreng van de heer '...' zit bij de stukken begrijp ik van de griffier. Dus die de heer '...' is vanavond niet aanwezig om fysiek in te spreken. Dan gaan we door naar de volgende. Dat is de heer Van Blerck namens Extinction Rebellion. De heer Van Blerck, als u uw camera even wil aanzetten dan weet ik dat u er bent. Welkom de heer Van Blerck. U heeft het woord en ook voor u geldt vijf minuten en die vijf minuten die gaan nu in. Gaat uw gang.

De heer Van Blerck: Dankjewel. Beste leden van de raad, ons huis staat in brand. En we hebben nog maar enkele jaren om het vuur te blussen dat onze planeet aarde bedreigt. Ik ben Therre van Blerck en ik spreek namens Extinction Rebellion Dordrecht en omstreken. We zijn een groep burgers die zich meer dan ernstige zorgen maakt over de klimaatcrisis, de biodiversiteitscrisis, de gevolgen daarvan. En het al tientallen uitblijven van overheidsmaatregelen om deze te voorkomen. En daarom komen wij gewelddoos en soms burgerlijk ongehoorzaam in actie tegen de ons bedreigende opwarming van de aarde en de ecologische afbraak die daarmee verbonden is. Extinction Rebellion Dordrecht en omstreken stelt de volgende drie kerneisen welke we bij deze officieel met u willen delen. En ze zullen ook via een brief nog volgen. En vanuit deze eisen zullen we kort reageren op de energiestrategie. De eerste eis is wees eerlijk over de klimaatontwrichting en de ecologische rampen die ons voortbestaan bedreigen. Maak de bevolking bewust van de noodzaak tot ingrijpende veranderingen. En twee, doe wat nodig is om het verlies van biodiversiteit te stoppen en verminderde uitstoot van broeikasgassen naar netto nul in 2025. En zorg dat dit op een rechtvaardige manier gebeurt. De derde eis, laat burgers mee beslissen over een rechtvaardige transitie door een burgerberaad op te richten dat de voortrekkersrol in de besluitvorming speelt. We zijn blij dat de RES voorligt vanavond. En elke stap in de goede richting dat is er immers één. We willen dan ook de mensen bedanken die hieraan gewerkt hebben. En we zullen niet te veel ingaan op de technische details. Dat kunnen de heren voor mij konden dat veel beter. Maar we willen wel van de mogelijkheid gebruik maken om in te gaan op waar het in de kern om gaat. En dat is dat er prioriteiten moeten worden gesteld. We kunnen niet langer zoeken naar de balans tussen planeet, samenleving en economie. De economie hoort in dienst te staan van de samenleving en het leven op deze planeet niet te schaden. Er zal dus ook moeten weg worden bewogen van het politieke en economische systeem dat ons in de huidige schadelijke situatie heeft gebracht. Er is omschakeling in denken nodig waarbij rechtvaardig en duurzaam omgaan met de aarde en haar bewoners geen bijkomstigheden zijn maar randvoorwaarden. De regionale energiestrategie is wat ons betreft een veel te kleine stap in een periode waarin een reuzesprong vereist zijn. De dreigende klimaatcatastrofe is er een van de grootste uitdagingen waarvoor de mensheid zich gesteld ziet. En daarvoor is een immense gecombineerde inspanning nodig van ons allemaal. De nota en het voorgestelde bod missen de urgentie van crisisaanpak. Mede gezien de vrijblijvendheid. En in de slotparagraaf wordt opgemerkt dat de doelen van de landelijke overheid waarop het bod

al is gebaseerd niet op schema liggen. En dat klimaatverandering in een hoger tempo lijkt plaats te vinden dan gedacht. En deze verontrustende ontwikkelingen kan men dagelijks uit de krant vernemen. Echter wordt hier het bod niet op aangepast. En dat verontrust ons zeer. Waar is die ambitie die nodig is? Wij hebben daarnaast sterke twijfels over de uitvoering. Leiden de voorstellen uit de strategie ertoe dat er voldoende slagkracht zal zijn om de snel benodigde stappen te zetten? Er is geen tijd meer om te wachten, uit te proberen en te spelen. De overheid kan niet meer achterover leunen en kijken initiatieven er uit de samenleving, polder en markt mogelijk kunnen komen. Zij moet het voortouw nemen en doen wat nodig is. De gevolgen van de crisis ja we merken ze al. We kunnen misschien nog heel even doen alsof het allemaal wel meevalt met de ernst of met de snelheid. En dat geeft ons de ruimte en een prettig gevoel om lastige keuzes voor ons uit te kunnen schuiven. Maar dat zal de noodzakelijke keuzes uiteindelijk alleen maar ingrijpender maken. Zorg voor het draagvlak, wees eerlijk naar uzelf en de burgers die u vertegenwoordigt. Het gaat veel aanpassingen van ons vragen en het gaat lastig worden. Maar het is het waard. En draagvlak kan ook gecreëerd worden door middel van het instellen van een burgerberaad waarover wordt gesproken in de energiestrategie. Dat is mooi. Dit is een groep geloten inwoners die op basis van uitgebreide informatie en onderling overleg aanbevelingen voor beleid opstelt. Want zo helpen zij politici om beslissingen te nemen over complexe vaak polariserende onderwerpen. En zij zorgen er op die manier voor dat de langetermijngevolgen van keuzes voorop worden gezet. En wij zouden graag zien dat dat burgerberaad wordt ingericht en eigenlijk ook nog eens vergaand mandaat krijgt om mee te beslissen. Alleen zo kunnen we een rechtvaardige en leefbare aarde doorgeven aan de volgende generaties. Die van u en van onze kinderen. Dat is waar het in de kern om gaat. Wij en niemand anders zijn op dit moment verantwoordelijk voor het voorkomen van die dreigende klimaatcatastrofe. Wij vinden de gedachte onacceptabel dat we onze kinderen en kleinkinderen opzadelen een enorm probleem. Te meer omdat het wel in ons vermogen ligt. En het vermogen van de mensheid om de omslag naar een leefbare planeet te maken. Iedereen dus ook u als volksvertegenwoordigers van de gemeente Dordrecht zal nu uw macht en invloed moeten aanwenden om de noodzakelijke en radicale verandering op gang te brengen. En daarmee het enige juiste te doen voor de mensen waarvoor u in de raad zit. Wij vragen de moed van u als door ons gekozen leiders om ons voor te gaan en samen in die richting te bewegen die in het belang is van iedereen. Ook als dit rigoureuze en impopulaire maatregelen vereist. En graag doen we dat met u. Ik rond af. Wij zullen niet stoppen met het actievoeren totdat onze eisen ingewilligd zijn. Ons huis staat immers in brand. En als we nu niet met al het mogelijke materieel uitrukken is dat huis morgenochtend geen thuis meer. Ik dank jullie voor jullie aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Van Blerck ook u net iets over tijd, maar ik heb u laten uitspreken. Dank u wel voor uw inbreng. En ik kijk in de chat. Ik zie als eerste de heer Oostenrijk. Die een vraag heeft. Maar ik weet niet aan wie. Meneer Oostenrijk, u heeft het woord.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, ja dat is een vraag aan de heer Rien Val. Hij heeft aangegeven dat er veel gedegen rapporten zijn. En dat gevoel dat deel ik. Alleen ik zou

graag zijn mening willen horen of dat ook over het aspect woningisolatie gaat. Oftewel, het verduurzamen van woningen. Ik heb dat nauwelijks kunnen ontdekken. Dus ik hoor graag van hem waar ik dat kan zoeken. En wellicht en er kwam bij mij wel heel wat bekends over. Ook wellicht lezende het stukje in de gemeentekolom wat ik over hetzelfde onderwerp heb gesproken. Ik wat dat betreft herken ik zijn vraag over het tempo en de ingewikkeldheid van woningisolatie. En mijn vraag is, kan hij mij wat meer toevoegen wat hij heeft ontdekt over het aspect woningisolatie in de hele pakketten van de onderzoeken?

De voorzitter: Dank u wel meneer Oostenrijk. Meneer Val, u heeft het woord.

De heer Val: Ja eigenlijk deel ik wel een beetje wat u zegt. Want inderdaad dat rapport dat heeft natuurlijk vooral tot doel om een om aan te geven in welke wijk wat gaat gebeuren. Of het warmtenet daar leidend is of dat... streeft naar iets anders. Maar inderdaad de volgende stap om dan daadwerkelijk aan te geven wat er daadwerkelijk in die wijk dan gaat gebeuren ja dat staat er eigenlijk nog niet in. Dus dat betekent dat als vervolg daar weer een rapport op nodig is. En dat warmtenet ja dat is natuurlijk vooral alle partijen die dat aanleggen. En er is nu een afspraak met de corporaties die leggen dat aan. Maar juist alle andere ingrepen, all-electric als je een eigen warmte-koudeopslag wil aanleggen in een flat, ik noem maar wat. Ja dat betekent daar staat eigenlijk nog niets over in. En het zou mooi zijn om daar nu snel mee aan de gang te gang en op veel grotere schaal. Dat ben ik met u eens. En ja dan kom je niet eromheen dat je vooral de burgers zelf ook moet aanspreken dat je niet meer alleen richting bevolking brieven kan sturen. Uw wijk staat nog niet voor het warmtenet. Gaat u vooral isoleren. En we zien wel verder. Dus dat betekent daar moet meer ja ik zou best maar zeggen uitvoerend beleid voor komen. Ja als Drechtse Stroom doen we in ieder geval ons best daar al voor om... want we hebben ook beperkte handjes. Maar we geven inderdaad advies aan burgers op verzoek om daarbij te helpen.

De heer Oostenrijk: Maar voorzitter nog een aanvullende vraag.

De voorzitter: Meneer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Beseft u wel dat nu die verantwoordelijkheid alleen maar op uw schouders ligt. Oftewel, zou het niet veel beter zijn ik heb in Dordt Centraal het woord of opnieuw het woord fysiek het loket het genoemd. Dat ook de gemeente daar veel meer assertiever mee aan de gang zou kunnen gaan. Deelt u dat?

De heer Val: Ja ik denk dat dat kan. Overigens, we moeten de overheid ook de gemeente die hebben natuurlijk al veel gedaan. Er is in ieder geval het energieloket. Maar dat is dan digitaal vooral. En er is ja er zijn ook bijvoorbeeld Crabbefhof best wel de nodige acties geweest. Veelal gericht meer op de wat kleinere maatregelen met die RRE-subsidies. Die vouchers die zijn vorig jaar op grote schaal uitgedeeld. Maar ik denk dat we daar inderdaad verder gaande stappen mee kunnen maken. Dus dat ja dus en ik hoop ook dat dat gebeurt zodat we ook sneller gaan.

De voorzitter: Ja dank u wel meneer Val. Dan ga ik naar de heer Kleinpaste van Gewoon Dordt. Die heeft een vraag aan alle drie de sprekers. En ik stel voor dat de heer Kleinpaste de vraag stelt en dat we in de volgorde van sprekers de heer Verbakel, de heer Val en daarna de heer Van Blerck alle drie de mogelijkheid krijgen om dezelfde vraag te beantwoorden. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Met '...' meerdere vragen aan de sprekers, meer dan één dus. Maar zal ik beginnen met de heer Verbakel? Ik heb bij de heer Verbakel de vraag van heeft Drechtse Energie wel zicht op zowel de toekomstige energievraag als de toekomstige niet fossiele energieopwekking en hoe die verhouding precies is? En wat vindt de heer Verbakel van windtrees en van windwakkels als alternatief naast grote windmolens? Ik heb aan de heer Val de vraag of Drechtse Stroom ook ideeën heeft om mensen met een smalle beurs nog beter op weg te helpen dan op dit moment gebeurt? Want daar zit echt een knelpunt in de samenleving. En heeft Drechtse Stroom ook het idee om een vereniging van eigenaren, want daar hoor ik heel vaak van terug dat die niet voor voorfinanciering in aanmerking komen, om daar een mouw aan te passen zodat met name kleine VvE's toch ook in deze transitie geholpen zouden kunnen worden. Heeft de heer Val daar ideeën bij? En bij meneer Van Blerck heb ik eigenlijk de vraag, het verhaal is helder, het is activistisch, idealistisch. Ik herken er dingen in die ik zeker omarm en ook dingen waarvan ik denk van het zou ook anders kunnen. Maar wat is het advies van de heer Van Blerck naar al die huishoudens die eigenlijk heel graag duurzamer en ook energieneutraal zouden willen leven maar het gewoon echt financieel technisch ook niet voor elkaar krijgen? Hoe krijgen we dan volgens de heer Van Blerck die groep mee? Dat zijn de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kleinpaste, mijn excuses, het was de heer Alexander die dezelfde vraag aan alle drie de sprekers heeft. Dus ik zat er even naast. Maar uw vragen zijn genoteerd. De heer Verbakel, u mag als eerste het antwoord geven op een van de vragen die aan u was gericht. De heer Verbakel.

De heer Verbakel: Er zijn twee vragen aan mij gesteld. Vraag één was van heeft Drechtse Energie inzicht in de verhouding tussen opwek die zo mogelijk is en de mogelijke energiebehoefte in de toekomst. Dat is niet zo'n simpele vraag. De vraag is wat je meetelt. En de vraag is ook hoe het precies gaan uitpakken met het warmtenet. Want als het warmtenet mager wordt dat heeft veel meer elektriciteit nodig. '...' ook de het gebruik van de auto's mee '...' dan hebben we nog veel meer energie nodig. Dus voorlopig is het denk ik zo dat wij in onze regio veel minder opwekken of gaan opwekken dan ook bij lagere scenario's wij nodig hebben. Dan is de vraag zijn er alternatieven voor de grote windmolens? Die zijn er, maar eigenlijk leveren die te weinig op. Die wakkels en al die andere dingen dat zijn voorzieningen die iemand voor zichzelf of een bedrijf voor zichzelf kan plaatsen. Dan is het financieel een beetje haalbaar. Tot nu toe zijn de opbrengsten van al die systemen ver stukken lager als onze zonnepanelen en stukken lager als voor grotere windmolens. Dat betekent dus dat eigenlijk met subsidie zijn ze niet te realiseren. Want ze zijn niet subsidiabel. Dat betekent dat het alleen werkt voor eigen gebruik voor iemand op zijn eigen huis. Of voor bedrijven.

Hopelijk wordt dat in de toekomst beter. Maar op dit moment is er nog geen enkele plek waar we serieus een alternatief hebben voor grootschalige wind. Jammer maar helaas.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, mag ik daar een aanvullende vraag op stellen?

De voorzitter: Meneer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Want ik hoorde de heer Val die is dan wel van Drechtse Stroom zeggen dat de techniek voorhanden is. En mijn zorg is in het transitieverhaal steeds geweest dat de techniek nog niet toereikend is om de behoefte en de vraag voor energieneutraliteit binnen termijn te gaan oplossen. Dus mijn vraag blijft ook aan Drechtse Energie dan, wat moeten we nu doen om dan wel bij die energieneutraliteit terecht te kunnen gaan komen?

De heer Verbakel: Dat betekent ja wat mij betreft als ik meteen mag antwoorden, ik vind dat je we moeten nu aan de slag. Toekomstige technieken hebben we vandaag niks aan. Want als we alles wat we de komende tien jaar niet doen dat betekent dat we nog sneller daarna in tien jaar tijd alles moeten oplossen. Dat betekent dat we bestaande technieken moeten gebruiken. En helaas is voor efficiënte duurzame opwek op dit moment windenergie grootschalige windenergie de beste bijdrage aan resultaat. Dat wordt vaak is daar discussie over. Maar materieel is grootschalige wind drie en een halve keer zo efficiënt als zon. Het is niet anders. En als we dat niet willen dan zeggen we eigenlijk vinden we te moeilijk, laten we er maar even omheen lopen. Dat kan, daar ben ik niet blij mee. Maar dat is wel de realiteit. En nieuwe technieken die komen er. Maar die kunnen we dan misschien gebruiken de komende tien jaar na 2030. Hebben we nu niks aan. Of heel weinig aan.

De voorzitter: Dank u wel meneer Verbakel. Meneer Val, volgens mij had meneer Kleinpaste een vraag aan u gericht.

De heer Val: Ja de vraag naar bewoners met een smalle beurs. Ja het belangrijkste wat we natuurlijk zien bij de bewoners die hebben ja een deel subsidie is natuurlijk sowieso goed als die mensen dat krijgen. Maar een belangrijk deel is natuurlijk dat je maatregelen nu neemt. En nou als ik maatregelen neem dan kan ik die financieren en ik heb daar ook voldoende middelen voor. Maar heel veel mensen die hebben dat niet. En die kunnen ze ook niet krijgen van de bank omdat ze geen leencapaciteit hebben. En ook misschien omdat de rente te hoog is. En juist daarvoor zijn dan weer die landelijke fondsen. Maar ook die geven te weinig leencapaciteit vaak of ze hebben andere voorwaarden. Te hoog minimaal subsidiebedrag waardoor je je muur niet kan isoleren. Nou zo zijn er allerlei beperkingen aan. En dat is in die zin mooi dat het gemeentelijke fonds daar een aanvulling op is en zich juist op die bevolkingsgroepen ook richt. En ik hoop ook dat dat dan voldoende is om die mensen ook op breed front te helpen. En dat er eventueel als dat dan nog bij een aantal mensen niet lukt dat de gemeente ook daadwerkelijk op zoek gaat om ook die laatste mensen toch te zorgen dat die ook mee kunnen doen. En een aanvullende vraag van meneer Kleinpaste was de vraag over de VvE's. Ik moet zeggen helemaal financieel gezien weet ik daar niet het fijne van. Ik weet wel er zijn aparte rijksregelingen daarvoor. Maar je hebt grote kans dat daar in de raad

dezelfde problemen als met individuele burgers geldt. Ik denk wel dat dit jaar meer gaan tegenkomen. En dit jaar heeft de gemeente in de RREW-subsidie de aanvraag ook voor een belangrijk deel op VvE's. Dus dat betekent dat we daar ook dit jaar ervaringen mee op gaan doen. Of we die mensen ook over de streep kunnen helpen. In ieder geval met kleine maatregelen. Maar ik hoop ook dat er een aantal complexen zijn die ook met grotere maatregelen over de streep kunnen worden geholpen. Ja en dan kom je deze vragen natuurlijk gelijk tegen. Op zich heb ik daar op dit moment niet direct een antwoord op hoe dat bij de VvE's ligt. Maar gaan we zeker tegenkomen.

De voorzitter: Dank u wel meneer Val. Dan kom ik bij meneer Van Blerck.

De heer Blerck: Ja dank voor die vraag. Volgens mij was het ook de vraag wat zou Extinction Rebellion zeggen tegen de mensen met een kleine beurs. Ik zou zeggen, de overheid heeft verzaakt. Wij leveren we hebben een sociaal contract met de overheid. We leveren een stukje van onze vrijheid in. Wij geven de keuzes laten we gelukkig soms maar aan anderen over, de lastige keuzes. Maar de overheid heeft verzaakt. De lastige keuzes zijn vooruit geschoven. En mijn nou ja de boodschap dus eigenlijk is, kom in actie, rebelleer. Zorg dat die overheid aan de gang gaat. De het wrange is dat de kleine huishoudens of we nou in Nederland kijken ten opzichte van de rijken ten opzichte van de mensen met een kleine beurs of Nederland ten opzichte van een land van Bangladesh waar mensen wonen die al helemaal weinig hebben om van rond te komen. Dat hoe kleiner de beurs hoe minder effect hoe minder groot de CO2 of de bijdrage aan de CO2-uitstoot is geweest. Dus het is ten eerste niet hun zij waren niet de belangrijkste oorzaak. Maar nou ja komen nu wel in de problemen omdat de overheid heeft verzaakt. Dus dat ja ik zou willen zeggen, weet dat dit eraan zit te komen die klimaatcatastrofe die is aan de gang. We zitten aan de vooravond daarvan. Rebelleer. Roep die overheid ter verantwoording. En zorg dat ze aan de slag gaat en doe mee. Dat natuurlijk ook. Want het kan zoveel mooier zijn deze aarde als we een duurzame planeet voor onszelf en voor onze kinderen en alle komende generaties die er nog komen weten te realiseren. Is dat een antwoord op de vraag?

De voorzitter: Ik denk het wel.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, het is een antwoord op de vraag en dan laat ik even in het midden hoe ik hem apprecieer. Maar het is een antwoord op de vraag.

De voorzitter: Ja dat dacht ik ook. Dank u wel. De heer Van Blerck. Dan gaan we door...

De heer Blerck: Zou ik nog een ding toe mogen voegen? En dat is misschien om iets van nuance aan te brengen. Er zijn andere organisaties gelukkig hebben die ook ingesproken en die kunnen op een andere met een andere visie hun bijdrage leveren. Maar wij durven de vinger op de zere plek te leggen en dat is dat er nu gewoon onvoldoende gebeurt. En dat moet ook gezegd worden.

De voorzitter: Ja dank u wel voor de aanvulling. Dan kom ik bij de volgende fractie. Dat is fractie van PvdA. En de heer Alexander Jansen die had wel een vraag aan alle drie de insprekers. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja twee vragen had ik zelfs voorzitter. Maar de heer Van Blerck geeft een prachtig bruggetje naar mijn eerste vraag eigenlijk. Want mijn eerste vraag zou eigenlijk, wat vindt u van de ambitie die je uit het huidige ja hij is voor alle drie de insprekers hoor meneer Van Blerck, maar ook voor u. Wat vindt u van de ambitie, wat zou u tegen het college willen zeggen over hun ambitie op betreffende energiestrategie in de huidige in het huidige coalitieakkoord? En dan doel ik met name over die beperking voor het aantal windmolens die daar al vanaf het begin is opgenomen. En het verzet dat door een aantal coalitiegenoten continu gevoerd wordt tegen windmolens. Dat is mijn eerste vraag voor iedereen. Mijn tweede vraag is eigenlijk meer voor de heer Verbakel en iets minder voor de andere twee heren. Meneer Verbakel is expert op het gebied van windmolens inmiddels. We hebben een brief gekregen van de heer '...'. Ik weet niet of de andere insprekers deze brief ook hebben mogen lezen. Want die zit natuurlijk tussen onze stukken maar niet per se aan de andere insprekers. Dat vind ik dan jammer. Daarom vind ik het jammer dat de heer '...' niet echt in kan spreken. Ik was heel erg blij met deze brief. Ik zal hem even kort schetsen voor de heer Verbakel als hij niet weet wat de inhoud is.

De heer Verbakel: Ik ken de inhoud.

De heer Jansen: U kent de inhoud. Oké hoef ik hem niet te schetsen, keurig. Ik werd erg blij van deze brief omdat die precies dat aangeeft waar wij als PvdA al langer voor pleiten. Namelijk betreft de agrariërs ter plekke want met een windmolen op hun land kunnen ze nog hun bedrijf uit voeren en halen kunnen ze extra inkomsten halen uit de windmolens. Een win-winsituatie. Mijn vraag aan u is, hoeveel windmolens zou u denken dat Dordrecht op dit moment eigenlijk nodig zou hebben ten opzichte van de vijf die we nu hebben? Wat voor een percentage van onze node van wat we nodig hebben, is dat ongeveer in uw ogen? Wat komen we te kort.

De voorzitter: Meneer Jansen, ik wil even op een punt toch even bij een punt stilstaan. U heeft twee vragen gesteld waarvan de eerste vraag een politieke en een oordeelsvorming betreft over windmolens. En de mening van insprekers die is denk ik wel helder. Dus met uw welbevinden wil ik die vraag toch overslaan. Want dat is tegen de spelregels. U mag verhelderende vraag stel en niet politiek geladen. En politiek sturende vragen. En de tweede vraag dat was wel een verhelderende vraag richting de heer Verbakel. Dus dan wil ik graag de heer Verbakel het woord geven over de tweede vraag.

De heer Verbakel: Voor de duidelijk, kijk als we willen uitrekenen hoeveel windmolens we nodig hebben om aan onze energiebehoefte te voldoen. Zeker als we meerekenen de automobiliteit dan zou '...' nog wel tien windmolens kunnen plaatsen. Maar zeg ik er meteen bij, we moeten ook reëel zijn. We willen of wij willen alleen maar windmolens plaatsen als dat fatsoenlijk kan in het landschap. En als dat kan zonder al te veel last voor de burger op een redelijke manier. En de vraag is of we dat in ons gebied helemaal voor elkaar kunnen krijgen. Maar we vinden wel dat we maximaal ons best moeten doen. Daarom vragen we ook aan het college om ons ruimte te geven om met de boeren in dat gebied, met de burgers die er omheen wonen in gesprek te gaan, wat zou een mooie opstelling zijn? Zou daarmee ook de belangen van die burgers er omheen kunnen

worden gewaarborgd? Mogelijk met een vergoeding voor een aantal zaken zoals ze daarbij betrokken zijn met de goede inpassing. Want het is wel zo dat ook natuurgroepen zeggen in dit gebied ook in Dordrecht, liever een paar windmolens dan heel veel zon. Dat is wel een duidelijke keuze die ook door de natuurgroepen in de Biesbosch wordt gedragen. Want dat heeft voor de impact voor natuur is het maar beperkt.

De voorzitter: Dank u wel meneer Verbakel. Dan ga ik naar Beter voor Dordt, de heer Gündogdu, die heeft een vraag voor alle drie de insprekers. De heer Gündogdu, u heeft het woord.

De heer Gündogdu: Ja dank u wel voorzitter. Om te beginnen alle insprekers uiteraard enorm bedankt voor hun inbreng. En voor hun kennis over deze energietransitie. Wat mij opviel bij alle drie de insprekers is eigenlijk een rode draad die ik wil meegeven en ook een vervolgvraag daarover stellen. Alle drie de insprekers geven eigenlijk aan dat het potentieel van onze burgers onze bewoners onze bedrijven niet wordt benut of niet volledig wordt benut. Meneer Verbakel geeft aan ha het potentieel aan initiatieven wordt niet aangepakt. De heer Val geeft aan bewoners zelf met een initiatief te laten komen. En meer ambitie tonen. En meneer Blerck geeft aan joh je zou aan een soort burgerberaad moeten denken. Nou op zich heel mooi dat u dit allemaal aangeeft. En nu ligt er vanuit het college een voorstel rondom de energietransitie en de voortgang die daarin wordt geboekt. Waar u aangeeft er zou veel meer uit kunnen worden gehaald. Ik ben benieuwd in dat kader vanuit uw expertise in hoeverre u de handen ineen heeft geslagen of wilt slaan om richting deze gemeenteraad en ook het college dan op dit onderdeel het betrekken van de burgers met een concreet voorstel te komen. Want dan kunnen we dat ook meenemen in onze overwegingen. Dus u als ervaringsdeskundigen die horen we graag met uw input. Dit is even concreet mijn vraag voorzitter.

De voorzitter: En wilt u daar nu antwoord op of later dan.

De heer Gündogdu: Ja van alle drie als het kan, als ze daar...

De voorzitter: Dan gaan we kijken of dat u antwoord krijgt op deze vraag. De heer Verbakel, u mag als eerst.

De heer Verbakel: Als eerste wil ik even reageren op het idee voor een burgerberaad. Daar ben ik op zich of een burgerforum daar ben ik voor. Alleen niet om daarmee te wachten. Dus mijn voorstel is, vooruit wat nu voorligt. En begin morgen of eigenlijk op 1 juni meteen met de volgende stap. Want dit is maar een stapje en we moeten heel veel stappen zetten. Dat is eigenlijk wat dat we een vorm zoeken waarin we de burgers in hun gevarieerdheid voor- en tegenstanders, arm, rijk, proberen bij dit proces te betrekken in een goede debatsetting. Daar ben ik heel erg voor. Tweede is van hoe kun je op dat is een vorm van burgerbetrokkenheid. Het tweede is, kijk wij zijn een coöperatie en onze leden zijn gewoon burgers in de stad. En bij alle initiatieven zorgen we dat mensen in de omgeving kunnen meedoen. In het geval van energiebesparing ben ik er echt voor dat de gemeente gelden vrij maakt om burgers in bepaalde wijken te adviseren en te ondersteunen. Dat onafhankelijk te doen, niet zoals bij dat gebeurt in de

stadsvernieuwing. Zodat de burgers zelf het idee hebben dat ze niet iets moeten doen wat de gemeente wil. Maar dat de opgave kan worden ingevuld op een manier die hen past. Maar waarbij de gemeente wel uitdraagt er is een urgentie, de problemen zoals ze er zijn zijn onhoudbaar. Dus we moeten in beweging komen. En de vraag is wat heb je nodig van de burger om dat te kunnen doen? Dat is mijn antwoord.

De voorzitter: Dank u wel meneer Verbakel. Dan ga ik naar de heer Val.

De heer Val: Ja ik zou bijna zeggen, Willy haalt me de woorden uit de mond. Inderdaad een burgerberaad kan ik me heel goed voorstellen. En dat moet dan natuurlijk wel georganiseerd worden. Dat duurt weer een tijdje. Maar intussen dat betekent wel want staat eigenlijk niet in die transitievisie of tenminste uitgewerkt. Dus juist de uitwerking van die transitievisie ja daar ligt daar komt het erop aan om daadwerkelijk met de mensen in gesprek te gaan. En Willy noemde de stad '...' als voorbeeld. En een ander voorbeeld is de verdelingsaanpak. Ja ook daar moest de gemeente met de mensen in gesprek. En zorg er vervolgens ook voor dat er een gesprekspartner voor de was om de burgers daarbij te ondersteunen. En ook te helpen bij alle vragen die in die energietransitie in dit geval naar boven komen. Dus ja inderdaad nu aan het werk met de uitwerking. En aan de slag. Overigens daar zijn we ook in overleg met de gemeente op allerlei fronten om daar stappen in te maken.

De voorzitter: Dank u wel meneer Val. Meneer Van Blerck. Meneer Van Blerck, uw microfoon staat nog niet aan.

De heer Van Blerck: Nu die hij het als het goed is wel. Dankjewel. Als ik de vraag goed begrepen heb denk ik dat voor het draagvlak, voor het betrekken van burgers het essentieel is dat de overheid eerlijk is over de uitdaging die voor ons ligt. En dan kunnen we mensen mee krijgen. En er hangt ook aan vast en daar hoort zo'n burgerberaad ook bij. Zo'n burgerberaad met een groep burgers die vervolgens de informatie krijgen om de juiste beslissingen te maken. Wees eerlijk, ga daar vanuit. Dat kan helpen bij het maken van die plannen. En het creëren van draagvlak. Daarnaast denk ik ook ja begin daar zo snel mogelijk mee. En vanuit de overheid ja prioriteer. En waar moeten we nu aan werken dat is zo snel mogelijk die omslag naar een duurzame aarde. En nou ja daar hangen dus ook financiële consequenties aan. En ja dat voor nu ja.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van Blerck. Meneer Gündogdu, zijn hiermee uw vragen beantwoord? Ik denk het wel. Dan ga ik verder. De heer ja de heer Noldus, die heeft een vraag aan de heer Val. De heer Noldus is van de VVD.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Allereerst ook dank aan alle sprekers voor hun bijdrage. Mijn vraag aan de heer Val die had het op een gegeven moment over het naar voren trekken van bepaalde maatregelen voor woningen die pas in 2040 aan de beurt zouden zijn voor aardgasvrij maken. Ik heb niet de precieze quote opgeschreven. Het is al even gelezen dat die passage noemde. Maar ik hoop dat hij het nog herinnert. En daar had ik eigenlijk verwacht ook iets over de oplossing zoals een hybride warmtepomp of iets dergelijks om een verschil te kunnen maken juist ook voor dat type woningen. Ik ben benieuwd hoe de opvatting van meneer Val en dan ook de Drechtse

Stromen is over dit soort oplossingen en wat de impact kan zijn van hybride warmtepompen.

De voorzitter: De heer Val.

De heer Val: Ja ik herinner me de vraag. De gebieden waar we het over hebben dat zijn met name bijvoorbeeld grote delen van Sterrenburg. Vooral de randen en aan de zuidkant. En ook in Dubbeldam dat valt er eigenlijk in zijn geheel onder. Nou een hybride warmtepomp is zeker een goed middel. Want je kan vrij snel al daar grote besparingen mee kan doen mee doen. Dus je moet je huis isoleren. Je kan een flinke reductie op die aardgasgebruik hebben. Maar je bent nog duidelijk niet aardgasvrij. Dus het is ook daarmee een soort overgangsmiddel waar je pakweg tien à vijftien jaar mee vooruit kan. Maar er zijn ook zeker situaties waar je eigenlijk dat je dan denkt van ja dan koop je zo'n hybride warmtepomp. Met een klein beetje meer dan heb je gewoon een echte warmtepomp. Dus waarom zou je dan die hybride warmtepomp nog kopen. Koop gelijk een echte. Ook dat is een optie. En ik proef een beetje dat is overigens later wel afgezwakt, maar zeker in de eerdere versies. Want ik heb ook mee mogen participeren bij de voorbereiding van die warmtetransitievisie. Daar stond het eigenlijk ook anders aangegeven. Sterrenburg en Dubbeldam dat werden eigenlijk aangewezen als wijken waar we het nog niet precies wisten hoe die warmtenet precies uitgerold moest worden. Kortom, daar zou dat eigenlijk pas na 2040 gebeuren. En met zo'n hybride warmtepomp kan je het als het ware ook open houden of dat je alsnog dat warmtenet gaat doen. Of dat je op lange termijn dan toch dat die mensen andere oplossingen moeten kiezen. Ik voor mezelf heb dan eigenlijk van ja 2040 laat die mensen zelf kiezen wat ze nu al willen voor initiatieven of in ieder geval rond 2030 misschien al, ga ze niet per se zitten uitstellen tot na 2030. Maar laat ze echt zelf kiezen. En dat hybride middel dat is dan echt een soort overgangsmiddel. Ja kan maar hoe dan ook haal de mensen er zelf bij en laat ze zelf kiezen.

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Noldus, is hiermee uw vraag beantwoord?

De heer Noldus: Ja zeker voorzitter, dank u wel daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Klein-Hendriks van ChristenUnie, SGP.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Er zijn heel veel vragen al gesteld. Dat is fijn. Er is wat dat betreft veel interesse. Ik heb aan de verschillende sprekers wel een vraag. Aan de heer Verbakel heb ik onder andere de vraag naar aanleiding van zijn inspraak over die restructies en die natuurtoets en ecologische waarde daarvan, en of daar eigenlijk al gebieden op het oog zijn waarvan de ecologen zouden zeggen van nou zorg daar dan dat je echt extra aandacht voor die ecologie voor die natuurtoets hebt ook als is het een restructie voor zon? De energie efficiëntie voor wind die begrijp ik. Maar ik heb nog wel een vraag ook aan de heer Verbakel. Dat onder andere naar aanleiding van een tijdje geleden die uitzending van Pointer dat gaat over die gezonde afstand tot de windturbines. En dat vraag ik ook met het oog op datgene wat de heer '...' schriftelijk heeft ingebracht. En de heer Verbakel kent die inbreng over de locatie

oostelijker dichter bij de boerderijen van de initiatiefnemers zelf. En wat daar dan van een gezonde afstand tot windturbines ja heeft te gelden? En de derde vraag en dat zijn de twee vragen aan de heer Verbakel. Ik heb nog een vraag aan de heer Val. Dat is toch ja toch wel wat ik een beetje merk is aan de ene kant verwachten we het heel erg van de gemeente. En aan de andere kant benadrukken we benadrukt de heer Val toch de inbreng vanuit de buurt. Zo vertaal ik het. Ik zou toch graag willen van ja hangt dat nou echt alleen maar samen met euro's beschikbaar stellen zodat buurtinitiatieven of zoiets dergelijks kunnen worden ontplooid? Of zijn er eigenlijk nog andere concrete ideeën waardoor echt het potentieel in de buurten zelf benut gaat worden? En de tweede vraag voor de heer Val is toch ook wel, we hebben het over warmtepompen. Maar en de techniek die is er heeft de heer Verbakel gezegd. Maar mijn zou toch wel zijn of ook de Drechtse Stroom veel contact met de aannemerij of de installatietechniekers op het eiland van Dordrecht. Want zijn die technieken voorhanden? Of is het eigenlijk voor burgers nog een enorm zoekwerk naar de leverancier en de aannemer uit de buurt die een dergelijk systeem kan installeren en ook onderhouden? En dan aan de heer Van Blerck tot slot, zijn inbreng doet me heel erg denken aan wat een uitspraak die ik hoorde alleen ga je sneller maar samen kom je verder. Aan de ene kant zit er die enorme urgentie in die klimaatverandering die er gaande is. En inderdaad ik zei het laatst nog tegen iemand. We zijn best een welvarend land. Maar we hebben een enorme energiehonger. Dus die urgentie voel ik wel. Maar hoe zou nou de heer Van Blerck ook zien hoe dat nou in het klein op het niveau van de buurt en niet alleen maar op groot politiek en beleidsmatig niveau maar gewoon in de buurt bij de mensen zelf waar het vertrouwen geeft een verandering tot stand kan komen? Dat zijn mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Klein-Hendriks. Twee vragen aan de heer Verbakel. Twee aan de heer Val en één aan de heer Van Blerck. Meneer Verbakel, u krijgt als eerste het woord.

De heer Verbakel: Ja de eerste vraag over de kwestie van zijn er nu al op het eiland van Dordt ecologische zones die worden aangetast door de plannen van zonneparken, restruimtes? Dat heb ik niet onderzocht. Maar ik heb wel aarzelingen bij de plek die nu is aangewezen tussen dat '...' en de A16. Eigenlijk is daar hele natuur de afgelopen jaren raakt daar een beetje ontwricht. En het zou best weleens kunnen zijn dat een deel van de fauna die zone heeft opgezocht om te overleven. Dus dat vereist volgens mij wel echt heel goed onderzoek naar die plek, wat kan er wel en wat kan daar niet. Dus maar het is niet dat ik dat op dit moment wetenschappelijk kan onderbouwen. Ik zou zeggen, als we het willen weten laten we de IVN inschakelen die zijn op dat punt gespecialiseerd. En ik weet heel zeker dat ze ons graag op dat punt willen adviseren. Dan de afstand. Ik heb de Pointer uitzending ook gezien. Het blijft een lastig verhaal. Wij blijven voorlopig uit gaan van de formele criteria die er zijn. En we zeggen die moet je liefst zo ruim mogelijk interpreteren. Als het dichtbij een boerderij komt en die boeren zelf hebben daar geen moeite mee daar zit natuurlijk een bepaald met name een probleem rond slapeloosheid. Dat is dan ook een keuze. Dus ik vind dat je de beste plekken moet zoeken waardoor je de meeste kans op iets verder van de woningen van Sterrenburg vandaan te blijven. En ook mogelijk van de '...' Zeedijk. Dus een goede locatie zoeken en dat kan betekenen misschien net iets verder weg de polder. Dat kan misschien betekenen dat je een

windmolen minder moet bouwen. Dus dat vereist gewoon een zorgvuldig uitzoekproces. Dat hebben we nog onvoldoende gedaan. En die '...' verhaal zou daarbij kunnen helpen zeker.

De voorzitter: Ja dank u wel meneer Verbakel. De heer Val.

De heer Val: Ja inbreng vanuit de buurt daar ging uw vraag over. Ja ik denk dat het heel belangrijk is dat er goede gelegenheid is voor inbreng vanuit de buurt. Ja we zijn zelf een vrijwilligersorganisatie. We zijn nu ongeveer acht jaar actief. Een belangrijk deel wat we hebben gedaan zijn ja dat noemden we toen blok-voor-blok-projecten waar je samen met de burens eigenlijk de woningen gaat aanpakken met isolatie en dan ook samen aanbesteed. En daarmee ook nog enig voordeel voor elkaar krijgt. En ook samen helpt en gaat zoeken naar mogelijkheden. Nou dat hebben wij altijd een goede mogelijkheid gevonden. Maar tegelijkertijd zie je als vrijwilligersorganisatie dat het niet meevalt om ja aan voldoende vrijwilligers te hebben. En dan ook als je er veel om die allemaal aan te sturen en er ook over eens te zijn. Kortom, als je dat echt op grotere schaal wil doen dat betekent toch dat er ook enige professionele begeleiding bij moet komen. Dat geldt voor de ja in die zin eigenlijk destijds de stad '...'. Ook dat was een hele grote opgave. Nou nu staan we weer voor echt een forse opgave. En ik denk dat het goed is dat daar ook op grotere schaal dan ruimte is om voor een bewonersondersteuning op wat voor manier dan ook. En hoe die precies vormgegeven moet worden dat ik zou zeggen daar komen we wel uit. Maar het kost wel wat inderdaad. En dan uw tweede vraag over warmtepompen. Nou in ieder geval zijn ze er. De techniek is er, ik je hoort af en toe ook wel klachten. Maar hoe dan ook ik hoor ook heel veel tevreden geluiden. Dus het kan zeker. Tegelijkertijd hoor je ook af en toe over installateurs die nou ja die zich als cowboy gedragen. Nou die moet je niet hebben. Maar er zijn ook zoals ik al zei er zijn twee mensen. Kortom, er zijn tevreden er zijn ook goede installateurs. Dus dat is gewoon oplosbaar. En overigens ook het energieloket heeft daar natuurlijk ook al de enige ervaring mee. Ook landelijk. En zelf hebben we met warmtepompen nog niet zo heel veel ervaring. Maar op zijn minst ken ik toch redelijk wat personen die ook een warmtepomp operationeel hebben. Dus dat is zeker oplosbaar.

De voorzitter: Dank u wel meneer Val. Dan hadden we nog een vraag aan de heer Van Blerck.

De heer Van Blerck: Ja samen komen we verder. En daarom moeten we zoveel mogelijk mensen mee krijgen. En dat doen we dat kunnen jullie doen door eerlijk te zijn. Mensen te informeren, erbij te betrekken. We steunen af op klimaatontwikkeling waarvan de gevolgen gewoon niet te overzien zijn. We weten niet wat er komt. De aarde is nog niet tijdens het bestaan van mensen zo warm geweest, zo snel veranderd in zo'n korte tijd. En dan vraag ik me af, we zaten we zitten hopelijk in het uiteinde van de coronacrisis. En ik vraag me dan af waar is het OMT, voor mijn part een Dordts OMT, op het gebied van deze crisis? Want het is een crisis van eenzelfde omvang. Waar is die dagelijkse tussenstand van de hoeveelheid CO2-deeltjes in de lucht of de afname van diersoorten en biodiversiteit op aarde? Als we dat onderkennen dat dat gevaar er is, die informatie delen ja dan kunnen we samen met mensen die ook betrokken worden en inzien dat het

nodig is, het is niet leuk we moeten veranderen, maar het is nodig. Samen kunnen we dat dan gaan doen. Dankjewel.

De voorzitter: U ook bedankt. De heer Van Blerck. Dan denk ik dat daarmee alle vragen van ChristenUnie, SGP zijn beantwoord. Dat is het geval zie ik in de chat. Dan kom ik bij de laatste fractie, even kijken wie was dat ook alweer. Oh ja de heer Van der Meer van GroenLinks die een vraag heeft aan de heer Val. Meneer Van der Meer u heeft het woord.

De heer Van der Meer: Ja dank u wel voorzitter. Ik wil alle sprekers bedanken voor hun inspirerende inbreng. Die geeft zeker aanleiding tot nadenken en verdere stappen. Aan de heer Val heb ik specifiek een vraag over de rol van Drechtse Stromen. Hij zei van ja we zijn een ja organisatie met beperkingen. We zijn vrijwilligersorganisatie en we hebben eigenlijk te weinig handjes. Hij heeft er in antwoord op mevrouw Klein-Hendriks ook al iets over gezegd. Mijn vraag is hoe hij voor zich ziet dat die olievlekwerking noem ik het maar even van burgers, woningeigenaren enzovoort een stapje verder helpen, hoe kun je die nou groot maken? Stelt hij zich voor dat Drechtse Stromen zelf met bijvoorbeeld gemeentesubsidie zou gaan uitbreiden en gaan professionaliseren? Of moeten er meer van dit soort organisaties komen? Of moet de gemeente zelf een meer aanjagende rol gaan vervullen? Ik ben een beetje op zoek naar wat vanuit jullie ervaring nou de beste manier zou zijn om meer burgers, meer eigenaren te bereiken.

De voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Meer. De heer Val.

De heer Val: Nou in ieder geval hebben wij zelf de intentie om meer te professionaliseren. Overigens we hebben daar vorig jaar is dat voor het eerst gelukt met zowel enige subsidie van de provincie als ook voor een deel vanuit RRE-regeling voor de gemeente om daar toch een eerste stap te maken in professionalisering. En dat houdt in dat wij overigens ook weer met medewerking van de gemeente energiecoaches hebben geworven met name voor Crabbehof in dit geval. Die hebben wij nu nog steeds en die gaan die willen ook verder gaan met het werk wat we nu aan het doen zijn. En wat wij wel daarbij nodig hebben is inderdaad een coördinator die al dat werk goed op een rij zet. We hebben overigens een specifiek project dat was in opdracht van de provincie voor energiearmoede. Waarbij we echt op zoek gingen naar mensen met energiearmoede hoe die ook geholpen kunnen worden. Ook dat heeft enige vruchten afgeworpen. En ook daar samen met de gemeente willen we volgende stappen maken in dit jaar. En dat past dan weer in het kader van der RRE-regeling zoals de gemeente die daar subsidie voor heeft gehad van het rijk. Dus in ieder geval willen we zelf graag daar ook stappen in maken ook in de andere gemeente de Drechtsteden overigens. Maar nou ja daarmee zijn wij een club maar ook als andere clubs daar goede stappen in maken nou let it be, dat lijkt mij heel goed. Hoe meer mensen daar actief in worden hoe beter het is. In ieder geval willen wij daar stevig onze bijdrage aan geven. En daar werken we gelukkig ook al goed samen met gemeenten en ook met het energieloket. Het energieloket doet dat natuurlijk toch wat generieker en digitaal. Wij gaan meer op de mensen af en gaan daadwerkelijk met ze in gesprek en luisteren ook meer over wat hoe precies hun situatie is. En hoe daar op ingespeeld moet kunnen worden. Maar laat vele vormen bloeien. Daar zijn ook mensen die gelijk naar het loket gaan en daar tevreden

zijn en een oplossing krijgen aangeboden. Dus ook dat kan. Ja grofweg is dit het op dit moment.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nou ja kleine reactie. Ik denk dat is helder. Maar tegelijkertijd constateer ik dat tot nu toe heel veel mensen nog niet benaderd zijn om het zo maar te zeggen. En ik zit een beetje te zoeken naar mogelijkheden om dat toch op redelijk korte termijn echt uit te breiden. En nou dat kan door organisaties als Drechtse Stroom gebeuren als die meer geld, meer ondersteuning en meer deskundigheid nog en meer mensen vooral krijgen. Het zou ook kunnen dat de gemeente of het energieloket verdere uitbreiding moet krijgen. Maar hoe dan ook lijkt mij dit voor de raad en voor deze commissie een belangrijke vraag om over na te denken.

De voorzitter: Dank u wel meneer Van der Meer. En die vraag kunnen we ook meenemen naar volgende weeg. Want dan wordt het ook inhoudelijk besproken. En dan kunnen we er iets meer bij stilstaan. Dan komen we aan het einde van deze insprekronde. Ik zie de heer Val in beeld. Wilt u nog iets zeggen meneer Val?

De heer Val: Mag ik nog een kleine aanvulling geven? Dat speelde ook bij die blok-voor-blok-projecten. Wat voor ons ook altijd heel goed heeft geholpen is dat je ook echt mensen uit de buurt zelf hebt. Dus niet dat je van buiten komt en daar allemaal een boodschap gaat verkondigen. Maar juist bij die blok-voor-blok-projecten was er ook een actief persoon in die buurt die dan daar een beetje als een trekker bij fungeert. En zo willen we ook in de komende tijd fungeren. Maar dat betekent dat je een eerste initiatief kan van buiten komen. Maar je zoekt al gauw eigenlijk een soort stakeholders in de buurt die dat voortouw dan weer voort kunnen zetten.

De voorzitter: Oké dank u wel. En daarmee wil ik dit punt afsluiten met de laatste woorden van de heer Val. Dan wil ik alle sprekers van vanavond, de heer Verbakel, de heer Val en de heer Van Blerck hartelijk danken voor uw aanwezigheid en voor het beantwoorden van de vele vragen. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van sprekersplein. We lopen iets uit op de agenda. Maar ik vond gezien de vele sprekers en de vele vragen heb ik die ruimte daarvoor geboden. Maar dat betekent wel dat we straks bij de volgende agendapunt wel iets hebben in te halen qua tijd. Ik stel voor dat we tien minuten gaan pauzeren. Dus tien over tien dan beginnen we wederom aan de vergadering. En dan aan de volgende punt agendapunt 31. Ik sluit nu de vergadering voor tien minuten en ik zie u graag terug tien over. Dames en heren, welkom terug bij de commissievergadering fysieke leefomgeving. We gaan snel weer verder met de agenda.

31.Actualiseren bomenlijst en aanpassing bebouwde komgrens Wet natuurbescherming - Raadsvoorstel

De voorzitter: Agendapunt 31, actualiseren bomenlijst en aanpassing bebouwde komgrens wet natuurbescherming. Dit voorstel is ter bespreking geagendeerd op verzoek van ChristenUnie, SGP. Met de volgende politieke vragen. Vindt de raad dat de

bomen met de nieuwe bomenlijst ook beter beschermd zijn tegen kap? En welke ambities leeft de raad na als het gaat om het behoud van bomen? En herplanting van bomen? Voordat we het voorstel inhoudelijk gaan bespreken is er nog een insprekers de heer Steegh namens de Bomenridders Dordrecht. De heer Steegh bent u aanwezig? Wilt u uw microfoon en camera even aanzetten? Ja zeker is meneer Steegh aanwezig. Meneer Steegh, ook voor u geldt u bent niet voor het eerst hier aanwezig. U kent de spelregels, vijf minuten inspreektijd. En dan eventueel vragen vanuit de commissieleden. Gaat uw gang.

De heer Steegh: Dank u wel voorzitter. Geachte leden van de raadscommissie fysiek. Graag richt ik mij als woordvoerder van de Bomenridders Dordrecht tot u naar aanleiding van de bomenlijst. En ook de aanpassing van de bebouwde komgrens. Op 15 maart jongstleden, alweer bijna drie maanden geleden, is ook in Dordrecht het klimaatalarm afgegaan. Zeker tweehonderd mensen hebben op die dag in het Weizigtpark aandacht gevraagd voor de alarmerende situatie waarin wij ons bevinden als het om hitte, droogte, zeespiegelrijzing, verlies van biodiversiteit en extreme weer gaat. Dat sluit dus nogal aan bij het vorige onderwerp. Wij hadden gehoopt dat een actualisering van het bomenbeleid van de gemeente Dordrecht hierop zou inspelen. Maar wat we nu in de stukken zien is slechts een technische actualisering van bomenlijst. Het voorstel voegt welgeteld zestig bomen toe aan de bestaande lijst van vijf jaar geleden, een uitbreiding van het areaal aan beschermde bomen van nog niet 1%. Bovendien is er geen aandacht voor alle beschermde bomen die sinds 2016 zijn gekapt, laat staan voor alle niet beschermde bomen. Wij vragen ons dan ook af, waar is het besef van urgentie? Wat is het ambitieniveau? En dat in de eerste Nederlandse stad die het predicaat wereldbomenstad draagt. Het college ziet kennelijk geen aanleiding voor een echte evaluatie van het geldende bomenbeleid. Terwijl inzichten sinds de vorige vaststelling van het bomenbeleid wel degelijk veranderd zijn. Waarom actualiseert het college niet op de klimaatverandering? Waarom besteedt het college geen aandacht aan het toegenomen belang van bomen voor een leefbare stad? Waarom formuleert het college geen nieuwe doelen als het om bomen gaat? Bijvoorbeeld hoe met bestaande bomen bij herontwikkeling om te gaan. Denk bijvoorbeeld aan de spoorwegzone waar nu honderden bomen staan die het leefklimaat van de toekomstige bewoners buitengewoon positief kunnen beïnvloeden als ze kunnen blijven staan. Dat voorkomt een zandwoestijn. En gedurende jaren een steenwoestijn met boomspruitjes. Daarbij zien wij ook dat het college de door de bevolking aangedragen voorstellen voor nieuw te beschermen bomen in drie van de vier gevallen afwijst. De hiervoor gegeven argumentatie getuigt niet van inlevingsvermogen en respect voor wat onze inwoners belangrijk vinden. Want het gaat in die stukken veelal om technische argumenten. De boom is niet groot genoeg, de boom heeft onvoldoende vooruitzicht op goed overleven, de boom is niet geschikt. Zou het niet logischer zijn te kijken hoe we die belemmeringen wegnemen? Bomen en struiken zijn anno 2021 immers het groen kapitaal voor jong en oud. Daarom bepleiten de Bomenridders Dordrecht een strikter kapbeleid vanuit het recent ook door de wethouder onderschreven uitgangspunt nee niet kappen tenzij. Maar dan echt een nauwkeuriger en openbaar register van herplant als kap onvermijdelijk is. Herplant met evenredig behoud van kroonvolume voor schaduwwerking en CO₂-opname. Herplant met meer ruimte voor bomen in de ondergrond zodat ze ook als

volwassen boom hun natuurlijke levensduur kunnen krijgen. Herplant met voldoende budget voor onderhoud en ondersteuning. Ook voor particuliere eigenaren. En last but not least nieuwe aanplant omdat klimaatverandering noopt tot een forse uitbreiding van het bomenbestand tot 2030. Met tenminste één boom per inwoner erbij. Dat is immers wereldwijd de meest effectieve ook kosteneffectieve maatregel om binnen het akkoord van Parijs te blijven. Het zal u duidelijk zijn, wij bepleiten met klem een ambitieuzer bomenbeleid. We zien graag we zijn graag bereid op weg naar de volgende gemeenteraadsverkiezingen u als fractie en partijen te ondersteunen en van ideeën te voorzien in beleid en met concrete acties. Onze doelstelling een boomvriendelijker, leefbaarder, klimaatbestendiger en biodiverser Dordrecht. We hebben u zondag al ons tienpuntenplant toegezonden. Tot slot, stel de huidige bomenlijst vast. Maar daag het college uit om een nieuwe ronde in te gaan voor het groen en bomenbeleid voor het hele grondgebied van Dordrecht. En het stedelijk gebied in het bijzonder. Geef de bomen meer ruimte. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel meneer Steegh. Keurig binnen de gestelde tijd. Ik kijk naar de fracties. Zijn er vragen aan de heer Steegh? En als dat niet zo is dan gaan we over tot inhoudelijke behandeling van agendapunt. Mevrouw Klein-Hendriks heeft een vraag of opmerking. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Dank u wel meneer Steegh voor uw inspraak. En ik had een vraag of opmerking en dat heeft erop betrekking dat u gaf aan dat u bereid bent om mee te denken. En dat gaf u aan richting de volgende gemeenteraadsverkiezingen. Maar mag ik u ook benaderen als het gaat om een initiatiefvoorstel? Ik hoorde u net al een aantal punten noemen als het gaat om herplant of een compensatieverplichting. En ik zou dan graag ook wel ja van uw ideeën gebruik willen maken. Als het gaat om een initiatiefvoorstel richting de raad.

De voorzitter: Meneer Steegh.

De heer Steegh: Uiteraard werken we daar heel graag aan mee. Dus we weten elkaar inmiddels wel te vinden geloof ik. Dus dat komt wel goed.

De voorzitter: Oké dank komt dat helemaal goed. Dan aan we oh er is toch nog een vraag. De heer Gündogdu van Beter voor Dordt.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter dank u wel. Meneer Steegh bedankt voor uw inbreng. En u geeft aan het zou een heel mooi en nobel streven zijn om een boom per inwoner erbij te doen op ons eiland. Heeft u daar een concreet plan of heeft u daar al het gesprek gevoerd met het college?

De heer Steegh: Dank u voorzitter, nee dat gesprek hebben we nog niet gevoerd. U moet ook wel even bedenken, we bestaan pas een paar maanden als Bomenridders. Maar dat gesprek gaan we met plezier aan. We hebben natuurlijk wel al gekeken als je een boom per inwoner in de stad zou willen toevoegen hoeveel ruimte je daar ongeveer voor nodig hebt en dat is ongeveer een halve vierkante kilometer. Dat is dus minder dan de distributiecentra die op de '...' worden bijgebouwd.

De voorzitter: Dank u wel. Als er voor de rest geen vragen zijn dan wil ik snel overgaan tot inhoudelijke behandeling van het agendapunt. Dank u wel meneer Steegh. Ik zie voor de rest geen vragen binnenkomen. Bedankt voor uw aanwezigheid en uw inbreng. Dat zal vast meegenomen worden later bij de bespreking. En sowieso vanuit mevrouw Klein-Hendriks voor eventueel een voorstel. Het stuk wordt geagendeerd op verzoek van ChristenUnie, SGP met twee politieke vragen. Daarom wil ik ook ChristenUnie, SGP als eerste het woord geven. En daarna wil ik inventariseren wie er allemaal een woordvoering willen doen. Dus graag in de chat als u een woordvoering wilt houden. Ik zie al twee partijen. Maar allereerst mevrouw Klein-Hendriks namens ChristenUnie, SGP.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb wat voorbereid als woordvoering. Voorzitter, in de eerste plaats is selectie van bomen op de nieuwe bomenlijst met ook ereklasse en monumentale bomen. En dat is vooral de ereklasse vanwege de naam alleen al. Een prima toevoeging op de bomenlijst. Het vertelt aan geïnteresseerde inwoners dat we bomen hebben die een lintje verdienen. Ook de toekomstbomen, de motie van de ChristenUnie, SGP, geven als donkergroene stipjes op de kaart een beeld dat inwoners van Dordrecht echt aan de groene toekomst van de stad willen werken. Wat me wel een beetje zorgen baart is de voorwaarde dat die honderd jaar oude of oudere bomen geen ereburgers mogen heten, ereklasse kunnen krijgen wanneer de levensverwachting slechts vijf jaar is of wanneer er geen goed doorwortelbare ruimte of een minimale afstand tot bebouwing van 2 meter is. En als ik de bomenlijst door scrol dan kom ik toch erg veel bomen tegen die weliswaar monumentaal zijn of ereklasse hebben, maar slechts een marginaal wortelpakket hebben en die een beperkte levensverwachting hebben. En dat roept de vraag op, welke maatregelen genomen zijn of gaan worden om de groeiplaatsen van deze ereburgers te optimaliseren? Nota bene veel van die bomen hebben toch een uiterst beperkte leeftijdsverwachting en de vraag is ook wel hoe dat dan kan? Hoe houden we nou de ereklasseburgers of bomen in stand? Kan de wethouder ook hierop reageren? En zouden andere collega's daarop willen reageren? De monumentale en ereklassebomen die tellen opgeteld bij elkaar 198 bomen. En op een stad van 800 jaar oud had ik eigenlijk meer oude reuzen verwacht. Ter vergelijking, het aantal gebouwde monumenten is rond de 2000. Dordrecht is de oudste stad van Holland. Het zou dan ook niet verbazen dat we veel monumenten hebben. Maar wat vinden mijn collega's van deze verhouding? Slechts 198 monumentale bomen. En kan ook worden toegelicht vanuit het college hoe deze bomen nu eigenlijk extra beschermd gaan worden? Want ze staan wel op een lijst, maar wat betekent dat dan? Maar daarnaast, daarnaast mis ik toch aardig wat bomen op de lijst. Hoe kan het of het kan zijn dat deze bomen op de lijst het niet hebben gehaald omdat het wortelpakket minder dan marginaal is of de bebouwing in de loop der tijd is opgerukt en de boom met groeien dicht tegen de bebouwing is gekomen. Is het echter mijn subjectieve beleving van deze bomen of bomenrijen van de essen bijvoorbeeld aan de Zuidendijk nabij de Bildersteeg of de bomen aan het fietspad naar de Zeedijk met een bijzondere omlijsting van de dijken? En mis ik nu een deel van de eikenbomen aan de provinciale weg of de monumentale platanen aan de Vrieseweg? Of zijn het alleen in mijn ogen monumentale bomen? Of helpt de bomenlijst bij de kenmerkende populierenrijen op de dijken met dat ruisen van die populieren? Een vraag aan het college is hoe voor al deze bomen de beoordeling op grond van de kapverordening gaat

en een vraag ook aan de collega's in welke mate deze bomen bij de kap herplant zouden moeten worden? Die toch zo kenmerkend zijn eigenlijk voor onze dijkstructuren en gebieden. Moeten ze dik worden herplant of dun? Moeten ze duur of goedkoop worden herplant? En telt duurzaamheid een rol is de vraag? Hoe kan een boom in potentie worden? En als je hem dan kapt moet je dan niet eenzelfde potentieboom terugzetten? Wat is de omvang en de beeldkwaliteit of ecologische kwaliteit van bomen? Dan nog het tweede puntje over de komgrens. We hechten eraan dat de inwoners van Dordrecht kunnen reageren op de verandering van de komgrens. En ik denk ook dat het een goede gewoonte is om als we de mond vol gaan hebben over participatie om ook bij deze veranderingen gewoon in een vroegtijdig stadium het voor te leggen aan de inwoners van Dordrecht. Komen er geen reacties dan kan het ook met een relatief beperkte tijd alsnog vastgesteld worden. Daarnaast de vraag hoe deze komgrens zich verhoudt tot die interactieve kaart, die bomenlijst waar eigenlijk ook dus beschermde bomen op staan die buiten de komgrens staan. En de vraag is wat dan eigenlijk de rol is van de gemeente voor deze monumentale bomen buiten die komgrens? Neemt de gemeente bijvoorbeeld contact op met de provincie als het gaat om de beschermingswaardigheid van deze bomen? Dat is voorzitter mijn bijdrage in deze termijn.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Klein-Hendriks. Dan kijk ik even in de chat. Ik zag na u de heer Kuhlmann van de VVD. Meneer Kuhlmann u heeft het woord.

De heer Kuhlmann: Dank u wel voorzitter. Voor wat betreft de bomen is het terecht dat we zuinig zijn op de vele mooie monumentale bomen die onze stad rijk is. Voor heel wat stadsgenoten voelen de bomen als vertrouwde metgezellen die je jaar in jaar uit door alle seizoenen steeds tegenkomt op een vaste route door de stad. Hoewel er mensen zijn die enthousiast worden van een heel stenig landschap, heel hoog in de bergen ver boven de boomgrens of heel beeldend kunnen vertellen over de schoonheid van het dorre en droge landschap in midden in de woestijn ben ik blij dat ik hier in Dordrecht woon met het vele groen in onze prachtige gemeente. We moeten echter onze ogen niet sluiten voor de risico's die ook bij bomen horen. Ieder jaar vallen er in ons land ongelukken of takken de afbreken. En soms met dodelijke afloop. In De Volkskrant van 24 april stond hierover een aangrijpende reportage. Hierin werd als voorbeeld het verhaal verteld van de 58-jarige Marcel die op 10 augustus 2019 tijdens prachtig weer, 24 graden, windkracht 4 à 5 samen met zijn dochter een fietstocht maakt in de gemeente Rond half drie trekt de wind een beetje aan, vlagen windkracht 6, en valt een grote populier plotseling om. Marcel werd gedood omdat de stam van deze boom op hem is gevallen. Naast onbeschrijfelijk leed heeft zo'n gebeurtenis ook hele nare praktische effecten. Gezinnen kunnen ontwricht raken door het verlies van inkomen van de overledenen. Een wrang feit bij dit dodelijk ongeval, het had voorkomen kunnen worden als de eigenaar van de boom eerder had laten controleren. De boom was namelijk ziek aangetast door rupsen en er zat schade en houtrot in de wortelaanlopen van deze bomen. De les voor Dordrecht is wat ons betreft dat we altijd het juiste evenwicht moeten vinden in ons bomenbeleid. Veel bomen in onze gemeente zijn beschermd en zeker de monumentale bomen op de bomenlijst hebben een bijzondere positie. Geen enkele boom is echter onschendbaar. De veiligheid van mensen van onze 119.000 mede Dordtenaren en anderen is wat betreft de Dordtse VVD altijd

doorslaggevend. Een boom die gevaar oplevert voor mensen moet worden aangepakt en zo nodig gesnoeid. En in het uiterste geval worden gekapt. Tot slot nog een heel praktisch advies aan de wethouder over de bomenlijst die nu ter besluitvorming voor ons ligt. Die lijst heeft twee verschijningsvormen. Een website met een plattegrond en een papieren lijst waarop de bomen staan. Het is een mooie website waarvoor complimenten aan de wethouder en zijn team. De website vaststellen een website vaststellen is door het veranderlijke karakter van internet wat onhandig. Hoe weet iemand die over twee jaar de lijst bekijkt die website bekijkt dat daar exact hetzelfde op staat als waar we nu over besluiten? Dan moet de papieren lijst duidelijkheid geven. De...

De voorzitter: De heer Kuhlmann, ik heb even gewacht. Er zijn twee interrupties op uw verhaal. Allereerst de heer Kleinpaste van Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Ja dank u wel voorzitter. Die interruptie zat bijna aan het begin van het verhaal van de heer Kuhlmann dus we schakelen even terug. Nee ik vond het prachtig dat u op het gevaar van bomen wijst met een artikel in De Volkskrant. Maar ik zou het voor een lokale politiek het zo mooi vinden als er dan een voorbeeld is in het Dordtse. Want volgens mij valt het in het Dordtse met gevaren van bomen en bomen die op fietsers vallen wel mee. Dus ik snap het angstscenario nog niet helemaal. Dus kunt u ook iets concreet aangeven van hoe het in Dordrecht er dan werkelijk voor staat?

De heer Kuhlmann: Ja natuurlijk, dat heb ik net ook gezegd. De les voor Dordrecht is wat mij betreft dat we dus daar een goede belangenafweging moeten maken, dat we ons moeten realiseren dat bomen ook risico's met zich dragen en dat we waar dat kan natuurlijk altijd bomen moeten proberen te behouden. We genieten daar allemaal van. Maar we moeten daar niet naïef in zijn en als het nodig is en als het helaas niet anders kan ja dan moeten er maatregelen genomen worden uiteindelijk voor de veiligheid van mensen. En ik heb er vertrouwen in dat dat gebeurt in Dordrecht. Dat is natuurlijk ook gewoon een taak van de gemeente waar het gaat om bomen in de openbare ruimte van gemeente. Maar ik noem het wel omdat we dat natuurlijk ook moeten blijven doen.

De heer Kleinpaste: Nee ik ben blij dat u het vertrouwen ook uitspreekt. Dank u wel.

De voorzitter: Er is nog een interruptie van de heer Jansen, PvdA.

De heer Jansen: Ja en die sluit eigenlijk aan bij waar de heer Kleinpaste ook al op aan sloeg. De heer Kuhlmann schetst ons een vreselijk verhaal. En natuurlijk staat buiten kijf dat bomen die gevaar opleveren dat we daar oog voor moeten hebben. Maar beseft de heer Kuhlmann ook en misschien dat de heer Kuhlmann weet de verhoudingen hoeveel mensen er jaarlijks in Nederland sterven doordat er een boom op ze valt? En hoeveel mensen er in een week in Nederland sterven als gevolg van hittestress omdat er te weinig bomen in een stad zijn? Heeft u die cijfers per ongeluk de heer Kuhlmann anders kan ik ze u geven namelijk. Kunt u dat verschil een beetje schetsen? Hoeveel hoe ligt die verhouding?

De heer Kuhlmann: Nee maar wat mij betreft is dat ook niet zo zeer van belang. Het gaat natuurlijk om ieder mensenleven is van belang. En dus waar het gaat ook we hebben het nu over die bomen. Daar is het denk ik van belang om daar oog voor te hebben dat daar ook risico's aan zitten en daar zorgvuldig mee om te gaan. Dat is wat ik daarmee zeg.

De heer Jansen: Nee maar zeker dat elk mensenleven is van belang. En dat weegt zwaarder. Dus moeten we oog houden voor bomen die gevaar opleveren. Maar ik kan u schetsen meneer Kuhlmann dat in een week hittegolf er in Nederland 400 man mensen extra sterven. 400 mensen in een week bij een hittegolf. Omdat we te weinig bomen in steden plaatsen. Want daar gebeurt het vooral.

De heer Kuhlmann: Nou het directe verband tussen exact dat aantal mensen en de bomen dat moet u dan maar een andere keer maar eens toelichten. Maar goed, dank voor deze aanvulling. Als het mag voorzitter, dan maak ik graag even mijn verhaal af.

De voorzitter: Dat wilde ik net vragen inderdaad. Gaat u verder.

De heer Kuhlmann: Dank u wel. Ik noemde net eventjes die de website die er natuurlijk is. Mooie website, maar dat daar dus ook een risico aan zit dat je nooit zeker weet van of de website over twee jaar exact hetzelfde is over de website van nu. Omdat ja internet is '...' veranderlijk. Dat is ook wel lastig vast te stellen als een website is vast te stellen als raad. Dan val je dus terug op die papieren lijst. En wat jammer is is dat op die papieren lijst de locatiebeschrijving van de bomen in heel wat gevallen erg summier is. Er wordt soms alleen straatnaam genoemd zonder verdere toelichting zoals een huisnummer. En is daarmee voor mensen die willen weten of een boom wel of niet op deze lijst staat wel erg onduidelijk. Bijvoorbeeld als het gaat om lange wegen zoals de Noordendijk of de Zuidendijk. Het meest in het oog springende voorbeeld voor wat betreft die onduidelijkheid op die papieren lijst is wel te vinden op pagina 35. Daar is te lezen dat twee gewone esdoorns in de Biesbosch worden beschermd. Waar in de Biesbosch staat daar niet bij. De Biesbosch is een gebied dat honderden hectaren groot is waar tienduizenden bomen staan. Aan de hand van de omschrijving op die papieren bomenlijst is het volstrekt onduidelijk welke twee bomen in de Biesbosch worden bedoeld en waar ze staan. Mijn advies aan de wethouder is dan ook om die papieren bomenlijst duidelijker te maken waar de vermelde bomen staan bijvoorbeeld door het vermelden van geografische coördinaten. Dat was het voorzitter dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel meneer Kuhlmann. Dan ga ik door naar de volgende fractie. En dat is de fractie van GroenLinks. De heer Timmer heeft het woord.

De heer Timmer: Ja dank u wel voorzitter. Wij kunnen op zich instemmen met de bomenlijst. Alleen is deze lijst nog lang niet volledig in onze ogen. In dat opzicht kunnen we aansluiten bij de ChristenUnie, SGP. Maar wat we echt willen is een bomenvisie. Een weldoordacht, helder en duidelijk plan voor de lange termijn. Een beleid dat de bomen en het groen in deze stad verdienen. Een visie vormt de basis, waarop concrete plannen en strategieën worden ontwikkeld en waar tegen alle processen en handelingen worden getoetst. Heeft Dordrecht een visie op het gebied van bomen en groen? Volgens

GroenLinks niet. De Dordtse bomen zijn dan toch wel meer waard dan alleen deze lijst. Of een juridische aanpassing van de grens van de bebouwde kom. Dus nogmaals, wij willen een bomenvisie. En wel hierom. Wat is het beleid met betrekking tot aanplanten? Wat voor soort bomen willen we in de stad? En welke in het buitengebied? Hoe beschermen we onze bomen tegen het kappen? En wordt de herplantplicht wel altijd nageleefd? Gebeurt dit dan ook op een plek waar de boom stond? Naast het beschermen van de bomen en het groen moeten deze ook worden verzorgd. Maar er is al jaren een structureel tekort. Hoe gaan we dit oplossen? En wisten jullie ook dat er bomen bestaan die onderhoudsarm zijn? Misschien helpt dit deels bij een oplossing.

De voorzitter: De heer Timmer, er is een interruptie vanuit Gewoon Dordt, de heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik vind het een mooi verhaal van de hitte. Maar en het is heel fijn dat GroenLinks een bomenvisie wil. Maar waarom dan gewacht en achterover leunen tot het college wellicht met iets beters komt dan dat ze nu voorleggen? Stel hem op, maak een bomenvisie. Doe een initiatiefvoorstel. Maar er werk van.

De heer Timmer: Nou de eerste antwoord is dit hadden we zeker eerder willen doen. Helaas was ik de afgelopen maand geveld door corona. Dus het had even moeten wachten. Maar ik ben weer terug. Dus ik laat direct van me horen voor de bomen.

De voorzitter: Meneer Timmer gaat u verder.

De heer Timmer: Ja dank u wel. Nou ja verder zijn er bomen die wel honderd jaar oud kunnen worden. Laten we daar in ons beleid ook eens rekening mee houden. In plaats van alleen maar op de korte termijn te denken. Tot slot lijkt het ons een goed plan om de uitspraak van de wethouder nee niet kappen tenzij op te nemen in deze visie. En neem dan gelijk ook dat tienpuntenplan van de Bomenridders mee. Nou ja voor wat extra hulp kijk dan vooral naar bomenvisies van de gemeente Utrecht en Den Haag. Want wij denken beter goed gejat dan slecht verzonnen. Ze zijn openbaar en anders kan ik ze ook gewoon zelf toesturen. Nou ja en waarom vraag je je dan misschien af. Er worden nog steeds bomen gekapt zonder een goed herplanting. Zelfs tijdens het broedseizoen soms met tientallen of zelfs honderdtallen tegelijkertijd. Met een twijg compenseren voor een boom vinden we echt niet genoeg. En we houden te weinig rekening met de biodiversiteit bij herplanten. Soms worden bomen gelukkig wel verplaatst. Alleen hebben we ook gemerkt dat deze bomen dan ver buiten onze gemeentegrenzen een nieuwe plek kunnen vinden. Helaas merken we ook nog steeds dat parkeerplekken soms belangrijker lijken dan bomen, of een berg bladeren vinden we vervelender dan hittestress. Maar we leven nog steeds in een tijd van klimaatverandering. Waarbij bomen een belangrijke rol kunnen spelen. 800 bomen erbij, 1500 bomen erbij. Dat is veels te weinig. Dus ook wij steunen het plan voor een boom voor elke nieuwe inwoner. Kortom, wij dagen het college uit om met een echte visie te komen. En zouden hierop een toezegging willen krijgen dat er bij een reël termijn dat we deze mogen ontvangen. Gaat dit toch te lang duren? Nou ja dan zullen we inderdaad zelf met een initiatiefvoorstel komen, wellicht sluiten we ook aan bij de ChristenUnie,

SGP. En we hopen daarbij op steun van alle partijen. Want laat dan maar een keer zien en spreek maar vooral uit hoe belangrijk jullie de bomen en het groen op ons eiland vinden. Laten we Dordrecht vooral een groen en blauwe stad houden.

De voorzitter: Dank u wel meneer Timmer. Dan ga ik door naar de volgende partij. En dat is CDA, de heer Chapel.

De heer Chapel: Bedankt voorzitter. Ben ik goed te horen? Ik heb een beetje last bij mijn geluid.

De voorzitter: Nee gaat u verder, wij kunnen u horen.

De heer Chapel: Nou allereerst bedankt voor de inspreker de heer Steegh. Ja die is gewoon helder en duidelijk. Wat we zien is er is nu inzage in een bomenlijst waarin onder andere staat welke houdbaarheid een boom heeft. Nou dat is daar kunnen we ook mee instemmen. Eigenlijk geactualiseerd. Goed dat bewoners trouwens jaarlijks een boom kunnen nomineren om op de lijst te laten komen. Dus nou daar zijn we het gewoon mee eens. Het CDA heeft wel de vorige keer aan de wethouder van de wethouder de toezegging gekregen waarbij we een overzicht vroegen van het aantal gekapte en geplante bomen. En daar hebben we al om gevraagd. Die missen we nog steeds in de stukken. En die zouden we wel graag willen zien. Dus we willen graag weten waarom die er niet in staan. En we zien graag als CDA groen dat we meer planten dan kappen. Dus het voorstel is eigenlijk, zouden dan de volgende regels erin kunnen komen? De eerste is, bij kap door nieuwbouw of ruimtelijke ingrepen we voor elke boom minimaal drie terugplanten. En de tweede is, kap voor bomen die ziek zijn en bomen bij particulieren uitsluiten. Ja voor de rest hoorden we ook nog iets over bomen planten bij de spoorzone. Nou als je kijkt naar ons coalitieakkoord dan hebben we daar als het goed is dat we daar een park bij de spoorzone willen zien. En wij als CDA groen willen eigenlijk gewoon joh maak daar gewoon een bosachtig park dan. Dus dit nog even op een opmerking van de heer Steegh. En dit was het voorzitter, dank u.

De voorzitter: Dank u wel meneer Chapel. Voor uw inbreng en eventuele tekstaanpassingsvoorstellen. De heer Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Ja dank u wel voorzitter, ik ga het heel kort houden. Er ligt een beleidsstuk, er ligt een bomenlijst. Ik ben blij dat er iets ligt. Het is heel ambtelijk terwijl bomen dat leeft en daar houden alle mensen zelfs de VVD begrijp ik net '...' het houden van bomen. Dus goed om daar heel veel werk van te maken. En in de praktijk ook al is er beleid gebeurt dat gewoon echt veel te weinig. De boom is bijzaak, de boom is bouwprojecten hinderpaal. We staan er te weinig bij stil. En we doen er te weinig aan. Ik ben dol op de ontwikkeling van Stadswerven. Er mist alleen een beetje groen zo her en der. Er is niet consequent structuur nagedacht van wat gaan we met bomen doen. Dus ik sluit me echt aan bij ook bij wat de heer Chapel zegt van '...' zei, we moeten veel meer werk maken om meer aan te planten, om nadrukkelijker te denken aan klimaatverandering, over hittestress, over dat soort factoren. Om af en toe ook te durven kiezen dat mensen auto iets verder weg zetten omdat er een boom niet gekapt moet worden voor een parkeerplaats. We moeten gewoon veel meer vanuit ons hart en

vanuit die praktijk naar onze leefomgeving kijken. En dan weten we dat alle inwoners echt houden van een groene en een gezonde leefomgeving. En volgens mij er ook wel wat in zouden willen doen. Dus ik zou ook het college willen uitdagen om veel meer werk te maken van het inschakelen van inwoners van Dordrecht bij alles wat op het gebied van beheer in hun directe leefomgeving en ook het behoud van de bomen in hun directe leefomgeving mogelijk is. We kunnen veel enthousiaster veel beter dan nu gebeurt mensen ook betrekken bij hun eigen leefomgeving. En bij het gezond houden van Dordrecht. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel meneer Kleinpaste. Dan kom ik bij Beter voor Dordt, de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter dank u wel. Nou voorzitter om te beginnen we zijn inderdaad ook heel erg blij dat deze bomenlijst er nu ligt. Wij hadden reeds in 2019 een motie ingediend waarbij we juist ook hebben het college hebben verzocht om duidelijkheid te geven over de juridische status van bomen. En waarbij we ook hebben aangegeven dat juist die monumentale bomen zo belangrijk zijn voor deze stad dat we echt een status aparte zouden moeten geven. Nou dat zien we dan hier weer terug. Dus dat is een mooie ontwikkeling. En eerder heeft de portefeuillehouder de heer Stam ook aangegeven dat bij iedere vorm van kap nee tenzij de leidraad bij aanvragen. Dus dat willen we zeker ook wederom onderstrepen. En natuurlijk is het een nobel streven om zoveel mogelijk bomen te planten en dan wel bomen te behouden voor deze stad. Daar staan we volledig achter. We moeten ook wel realistisch zijn daar waar we zeg maar nieuwe wijken bouwen daar staan bomen in de weg. Tussen haakjes. En wat gaan we daarmee doen? Dus degenen die ook zojuist de collega's die al eens hebben aangegeven van wat gaan we dan met die bomen doen, is een herplantplicht of hoe gaan we daarmee om? Dat kunnen we ondersteunen uiteraard. Voorzitter, een ander aandachtspunt die we ook zeker willen meegeven ook aan het college is dat er nou om een voorbeeld te geven op de Oudendijk is er een prachtig mooie boomgaard is gekocht door een nou ja eigenaar die mogelijk daar in de toekomst iets zou willen ontwikkelen, niet wat ons betreft. En die wordt eigenlijk aan zijn eigen lot over gelaten. En hoe gaan we daarmee om? Dat zijn bijzonder mooie bomen, dat is een verrijking van deze stad. Alleen omdat dit een particuliere eigenaar is, wat is onze kracht, mandaat vanuit de gemeente om ook daar tegen op te treden? Dat is een concrete vraag die ik aan de portefeuillehouder ook wil voorleggen. Nou en dan wil ik het hierbij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel meneer Gündogdu. Dan zijn er voor de rest geen woordvoeringen meer. De heer Alexander Jansen heeft aangegeven zich te kunnen aansluiten bij woordvoeringen van collega's Klein-Hendriks, Kleinpaste en Timmer. Dan hebben we hiermee alle verzoeken gehad voor het doen van een woordvoering. En dan wil ik even het college aankijken wie er vanuit het college op gestelde vragen antwoord zou kunnen geven. Meneer Stam is aanwezig, welkom meneer Stam.

De heer Stam: Goede avond, ja ik ben er al een uurtje hoor. Dus wat dat betreft prima mee kunnen luisteren. En ik zal proberen op elke vraag antwoord te geven. Allereerst wil ik ook de sprekers danken voor hun visie op bomen. Vorige week hebben we elkaar ontmoet op een bijeenkomst voor bezielde bomen. En daar heb ik de Bomenridders ook

uitgenodigd om zeker een keer per kwartaal een keer per half jaar naar mij toe te komen en de vraagstukken te bespreken. Dus die uitnodiging wil ik ook kenbaar maken bij de commissie dat we daarmee willen werken. Ja we zijn natuurlijk wereldbomenstad. En dat zijn we ook niet voor niets geworden. Dan moet je aan een aantal eisen voldoen. En zoals die onafhankelijke commissie dat heeft beoordeeld doen wij dat. Als we nu kijken naar de vraagstukken die eigenlijk voorliggen dan gaat het over twee zaken. Dan gaat het over de omgevingsgrens en over de bomenlijst. De bomenlijst die hebben wij geactualiseerd op uw vraag. En de kaders die we daarbij gehanteerd hebben die waren bij de start daarbij bekend. Daarnaast hebben wij een breed participatietraject opgezet via de website. En de inwoners van Dordrecht gevraagd om bomen aan te geven die zij op de lijst ouden willen zien. Nou dat heeft dan geleid tot de nieuwe bijgestelde lijst. Dus als u daar naar kijkt hebben we aan die opdracht voldaan. Zoals u ook in het voorstel ziet die grensbepaling die dateert al van 1991. En natuurlijk zoals we ook al in het voorstel min of meer aangeven zijn wij bereid en willen we dat ook graag om die samen met een participatietraject nogmaals te gaan bekijken hoe we met die grens om moeten gaan. Of we die groter moeten maken of we die kleiner moeten maken. Dus die toezegging wil ik wel doen dat wij die opdracht gaan oppakken. Als ik dan naar een aantal specifieke vragen kijk dan loop ik ze grofweg even door. Dan zijn er wat vragen gesteld ja die bomen hoe ga je nou om met je onderhoud? En ga je nou om met het terugplaatsen? Ons beleid is dat elke boom die gekapt wordt die plaatsen we terug. Bij de stukken ziet u een lijst van 1500 geplante bomen. En die kunt u interpreteren als een-op-een gekapt en teruggeplaatst. Dus er waren 1500 bomen gekapt en daar hebben we er 1500 voor teruggeplaatst. Wat wij wel waar we wel tegenaan lopen en dat is eigenlijk al aangehaald volgens mij door GroenLinks dat de afgelopen jaren fors is bezuinigd op het onderhoud wat je hebt voor bomen. Nou ja dat heeft ons er wel toe gebracht om bij de kadernota die u nog wordt voorgelegd om daar een claim te doen om het onderhoud toch wel weer naar een hoger niveau te brengen. En er is ook gesproken over een visie. Ik kan u vertellen dat we daarmee bezig zijn. Omdat het bomenonderhoud ons daartoe ja eigenlijk kappen maakt het noodzakelijk, hoe wil je omgaan met je kostbare bomenbezit op ons eiland? Dus die toezegging kan ik ook doen. Daar is ook om gevraagd dat wij die visie verder gaan oppakken en uitwerken. En natuurlijk gaan we er ook kijken naar de voorbeelden van de steden die dat al hebben en zoals die hier genoemd zijn. Ja aan de andere kant wordt er ook geopperd van ja gevaar van bomen. Ja gelukkig mag ik constateren dat wij in Dordrecht geen dodelijke ongelukken of ongelukken hebben gehad met bomen. En die interpreteer ik dan maar dat wij een hele goede bomenploeg hebben die goed bezig is met het onderhoud van die bomen waardoor we dit soort excessen eigenlijk kunnen voorkomen. Neemt niet weg dat er altijd bomen zijn die we noodzakelijk moeten kappen of omdat ze ziek zijn of omdat particulieren daarom vragen. En zoals hier al enkele keren is geopperd dat doen wij echt vanuit de optie, nee tenzij. Ik denk dat niemand in onze organisatie ook de bomenmensen het zo hard hebben voor hun bomen en voor het groen in de stad dat we niet lichtzinnig omgaan met kappen. Wij proberen dan die bomen altijd een-op-een terug te plaatsen. Dat kan altijd helaas niet op dezelfde plek. En als we naar dijken kijken dan krijgen we af en toe ook '...' van het waterschap die daar eigenlijk bepalend in is. En dan proberen we andere plekken te zoeken voor die bomen om tot ja tot die herplant te komen. Als we kijken naar het verplaatsen van bomen dat doen we ook

sporadisch daar zit gewoon een hele kostprijs aan vast. Als we een beetje kijken naar een boom die we onlangs hebben verplaatst bij La Venezia aan de Vest dan ben je ongeveer 20, 25.000 euro per boom kwijt. En ook zoals de beheersvraag op het onderhoud als we dat beheer gaan uitwerken in een visie ja dan kom ik daar wel met een forse claim richting u als gemeenteraad om dat ook vorm te geven. Want dat zijn gewoon geen goedkope zaken. Als we kijken naar de Biesbosch ja twee bomen is wat lastiger. Er staan daar natuurlijk heel veel bomen. Maar we hebben wel een lijst waar de coördinaten allemaal in staan. Dus wij zullen zorgen dat we weer zo snel mogelijk naar u toe komen. Dus dan komen meneer Kuhlmann van de VVD die kan daar op zijn gemakje met die lijst gaan zoeken in de Biesbosch waar die twee bomen precies staan. En dan neem ik aan dat hij wel even een tijdje zoet is. Als ik dan even kijk naar de website ja wij hebben een actieve website. En de PDF wordt inderdaad vastgesteld en die moet dadelijk een-op-een sluiten met de website. Op het moment dat daar wijzigingen plaatsvinden in ons bomenbestand dan worden die verzameld en die worden dan als voorstel bij u voorgelegd om de bomenlijst aan te passen. Waarbij ook de website wordt geactualiseerd. Dus in die zin proberen wij die sluiting gewoon goed te vinden. Als ik dan even kijk naar de top tien die is genoemd door de Bomenridders dan gaan wij natuurlijk wel kijken in het overleg wat we met de Bomenridders welke punten realistisch zijn en wij kunnen overnemen. Dan loop ik de vragen verder even door. Ja de boomgaard is particulier bezit van een ontwikkelaar die toch een andere intentie heeft met dat grond als wij. En dat is gewoon heel lastig om daar onderhoud wettelijk af te dwingen. En natuurlijk vragen wij ook wel aan zo'n ontwikkelaar van wat is je doelstelling en wil je dat onderhouden? Maar dat zijn hele moeizame trajecten om dat op een goede manier te kunnen regelen. Dan zijn er ook nog een aantal vragen gesteld over monumentale die door mevrouw Klein-Hendriks die niet op de lijst staan maar die zij wel beschouwd als monumentale bomen. Nogmaals vanuit optie participatie zijn de bomen die door de bewoners zijn aangemerkt zijn op basis van de kaders opgenomen. Daarnaast zijn er nog een fors aantal bomen in het buitengebied die eigenlijk niet onder onze verantwoordelijkheid vallen maar van het waterschap en de provincie. En daarom is het bijstellen van die omgevingswens wellicht wel goed om die eens met elkaar te gaan bekijken hoe we daar verder vorm aan kunnen geven en meer verantwoordelijkheid richting gemeenten kunnen nemen voor die bomen. Alleen echter constateer ik daar weer dat daar een fors prijskaartje aan hangt om de bomen de oudere bomen die extra onderhoud nodig hebben om zo lang mogelijk te kunnen blijven staan op de plek. En tot op heden hebben wij die middelen onvoldoende waardoor we keuzes maken. Maar dat zal straks in de visie aan u worden voorgelegd en dan ja dan gaan we kijken hoe we daar verder mee kunnen gaan samen met die besluitvorming in de gemeenteraad. En daar wil ik het voor de eerste ronde even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel meneer Stam voor uw eerste inbreng. En voor de tweede termijn heb ik inderdaad vragen vanuit GroenLinks. De heer Timmer en daarna de heer Kleinpaste Gewoon Dordt.

De heer Timmer: Ja dank u wel voorzitter. Nou ja bedankt wethouder voor het toezeggen van een visie. Maar in deze visie komt daar ook een gedeelte over de

uitbreiding of aanpassen van het bestand? En voor een periode van hoe lang zou deze visie ja gaan gelden? Dat was hem.

De heer Stam: Ja voorzitter, ik denk dat we dat nog met elkaar goed moeten beoordelen. En voor welke termijn die visie gaat gelden daar bent u als gemeenteraad juist in de positie om dat zelf te bepalen. In de visie gaan wij in ieder geval in op de wijze waarop wij tegen ons bomenbestand en groen aankijken, waar wij mogelijkheden zien tot groei. En waar je eventueel wat zou moeten kappen. Dus het gaat erom welke visie er ook naar de toekomst toe en waar wil je die bomen kwijt. Waar kan je ze kwijt? En hoe gaan we daarmee om? En de termijn nogmaals dat mag u bepalen als gemeenteraad.

De voorzitter: Oké dank u wel. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Dank u wel voorzitter. Ja ik had in mijn inbreng de wethouder proberen te kietelen in ieder geval om iets te zeggen over manieren om ook inwoners zeggenschap, invloed, het adapteren van nou ja op hun eigen leefomgeving en het onderhoud daarvan te geven. Want dat zou best heel goed ook aan het behoud van die bomen kunnen bijdragen. Al was het maar omdat mensen die verantwoordelijk worden voor een boom er ook van gaan houden. Dus ik probeer toch nog te zoeken naar of wethouder Stam over dat soort inbreng, het meenemen van bewoners in het onderhoud van hun eigen leefomgeving of die ideeën heeft om ze daarin mee te nemen.

De heer Stam: Ja voorzitter, meneer Kleinpaste valt bij mij even stil. Maar ik heb de vraag meegekregen. Ik denk dat ik al bij enkele onderwerpen aangegeven dat participatie wat dat betreft heel belangrijk is. Niet enkel en alleen met betrekking tot bomen maar ook groen en andere zaken die betrekking hebben op leefbaarheid. Dus wij zullen bij al die vraagstukken zullen wij gebruik maken van participatie. En ook vragen naar de bewoners in hun wijken wat ze van de ontwikkelingen vinden en hoe ze een ontwikkeling zien. En daar zijn natuurlijk niet enkel en alleen de bewoners bij betrokken. Dat doen we met de organisatie. Dat doen we met u als gemeenteraad. En dat doen we ook met de partijen die daar een warm hart aan toe bijdragen. Dus wat dat betreft kan ik daar heel positief op reageren dat wij bewoners daar uitgebreid gaan bij betrekken.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Stam. Dan kom ik bij ChristenUnie, SGP, mevrouw Klein-Hendriks die in de tweede termijn een amendement wil aankondigen. Met het indienen van een amendement wordt het stuk wel een bespreekstuk. Maar met in overleg met de griffier ligt even de vraag aan mevrouw Klein-Hendriks of het een amendement is waarvan op gestemd kan worden zonder over te spreken. Maar dat kunt u zelf wel even toelichten denk ik.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja voorzitter, dank u wel. Dat gaat inderdaad over de komgrens. En zoals de wethouder aangaf werkt het college dus ook aan de participatie en wil het eigenlijk ook die aanpassing van de komgrens terugleggen aan de inwoners. Het raadsbesluit zoals dat voorligt gaat echter uit van het vaststellen nu al door de gemeenteraad van die komgrens. Het amendement zou dan eigenlijk zijn om er dat nog even uit te halen zodat inderdaad het college de gelegenheid kan nemen om het voor te

leggen aan de inwoners waarna het alsnog kan worden vastgesteld. En het zou misschien maar dat wil ik ook aan u en aan de collega-raadsleden even voorleggen, ook dan een amendement kunnen zijn waarover er alleen gestemd zou hoeven te worden waardoor het geen bespreekstuk wordt.

De voorzitter: Ja duidelijk. Meneer Stam wethouder Stam heeft u daar iets op in te brengen of denkt u van ja daar kan wel in voorzien worden? Maar ik denk dat via een amendement er ook gestemd wordt dat dat wel de snelste manier is.

De heer Stam: Ja anderzijds denk ik als ik de toezegging doe dat wij dat sowieso al gaan oppakken in een brede participatie. En we halen dit nu uit dit voorstel en we stellen enkel de bomenlijst vast. Dan kunnen we nu al beginnen met die komgrens. Dus wat dat betreft laat ik de keuze aan mevrouw Klein-Hendriks om dat dan via een amendement of via deze toezegging.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja voorzitter, als ik daarop mag reageren. Het klopt, maar de griffier die gaf volgens mij wel ook aan mij aan van ja het staat nu in het raadsvoorstel. Dus even technisch is het beter als het uit het raadsvoorstel gaat. Dus het onderdeel vaststellen komgrens zoals die nu voorligt om dat even uit het raadsvoorstel te halen.

De heer Stam: Ja prima voorzitter, dan zijn we binnen drie minuten klaar met stemmen.

De voorzitter: Oké en als we ook via vier minuten klaar zijn zijn we op tijd met de commissie van vanavond. Dan wil ik afronden met uw welbevinden en als dat niet zo is dan hoor ik dat graag, dat we dit stuk als bespreekstuk eigenlijk als hamerstuk maar als kort bespreekstuk naar de gemeenteraad agenderen. Waarbij alleen amendement wordt ingediend waarbij er niet wordt gesproken over het amendement maar alleen wordt gestemd over het amendement dat gaat over de komgrens. Dan heb ik hem denk ik zo goed staan, maar '...' als dat niet zo is mevrouw Klein-Hendriks dan verneem ik dat graag. En als er vanuit andere fracties andere ideeën zijn of die zijn het niet eens met hoe wij het nu hebben voorgesteld dan verneem ik dat ook graag in de chat. En anders gaan we dat zo besluiten. Ik wacht even tien tellen. Klopt. Oké dan gaan we het op die manier doen. Het stuk gaat als bespreekstuk naar de raad waarbij alleen wordt gestemd over een eventueel in te dienen amendement en niet meer over het stuk zelf en ook inhoudelijk niet over het amendement. Dank u wel voor uw inbreng allen.

32. Rondvraag

De voorzitter: Dan zijn we daarmee aangekomen bij de rondvraag. Heeft er iemand nog iets voor de rondvraag? Ik kijk in de chat. Eenmaal, andermaal. Dat is niet het geval. Dan wil ik u allen bedanken. Dan zijn we toch net nog op tijd. Ik had even vrees met het sprekersplein wat behoorlijk uitliep. Maar we zijn op tijd klaar. Meneer Stam, u bent in beeld. Wilt u nog iets toevoegen of...

De heer Stam: Ik had begrepen dat er nog een vraag aan het college was. Maar kan wat gemist hebben.

De voorzitter: Dat klopt, in uw afwezigheid is er inderdaad een vraag gesteld die volgens mij naar u gericht was. Wie was dat ook alweer? Kan degene die de vraag heeft gesteld even nog... De heer Kleinpaste, komt u even in beeld.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, ik ben er nog. Ja de heer Sleeking had gezegd dat er schriftelijk op gereageerd zal worden. Maar ik wil best de vraag nog even herhalen voor de heer Stam want die is volgens mij ook heel druk met dat proces bezig geweest. Het gaat over de oranjerie op het terrein van Woonbron. En mijn vraag had er betrekking op op welke termijn we het voorstel over het herstel van het monument zouden kunnen tegemoet zien en hoe de gemeente dat eventueel kan bespoedigen.

De heer Stam: Ja nou is het wel makkelijk om te zeggen ik volg de lijn van de heer Sleeking. Dus u krijgt schriftelijk antwoord. Maar dat zou een beetje flauw zijn. We zijn druk in overleg met Woonbron. Daar zitten gewoon wat hiccups in qua tijd. U heeft de fractievoorzitters hebben via het presidium vernomen dat de organisatie gigantisch veel prioriteiten heeft. Dit onderwerp staat echt hoog geagendeerd. De afspraken met Woonbron worden gemaakt. En we hopen voor het zomerreces in ieder geval met Woonbron te hebben gesproken en daarna zo snel mogelijk bij u met een voorstel te komen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Stam. Meneer Kleinpaste, akkoord zo?

De heer Kleinpaste: Als ik hier heel kort op mag reageren. Ik ben in ieder geval heel blij te horen dat het een hoge prioriteit heeft. Want wat mij zorgen baart en dat is daarmee dan ten delen weggenomen is dat het een monument is en we echt een voorbeeldfunctie hebben om goed om te gaan met die monumenten en ze te koesteren. Want alleen als we dat zelf goed doen kunnen we particulieren ook aanspreken op de wijze waarop zij met monumenten omgaan. Dus ik ben blij dat het voldoende prioriteit heeft. En ik hoop het inderdaad voor het zomerreces te zien. Dank u wel.

De voorzitter: Nou hebben we elkaar goed gekieteld vanavond meneer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Lekker hè.

De voorzitter: Ja daar ga ik me niet over uitlaten maar beide heren bedankt. Het is klokslag elf uur.

33.Sluiting

De voorzitter: En hiermee zijn we ook aan het einde gekomen van de commissie fysieke leefomgeving. Ik wil allen iedereen bedanken voor uw deelname aan deze commissie. En wens u allen een fijne avond.